


BIBELSK



TRO

5

/2017

Fritt, uavhengig tidsskrift på evangelisk-luthersk grunn

26. årgang



www.bibelsk-tro.no

I dette nummeret:

- Reformasjonsjubileet 31.oktober 2017
- Martin Luther som salmedikter
 - Bibelens klarhet - i en postmoderne tid

PÅ BIBELENS GRUNN

utgir tidsskriftet Bibelsk Tro

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlenes skriftsyn, dvs. Skriftens vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftens ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelses-skrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om "Skriften alene", "rettferdiggjørelsen ved tro på Kristus alene" og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Pensjonert lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), baker Erik Nordbø (nestformann), avd.leder Olav Stokka, tømmer Jostein Vedøy og eiendomsmegler Edvard Jekteberg.

Varamenn: Pensjonert adjunkt Gunnar Holth, pensjonert prosjektleder Livar Wetteland, pensjonert vaktmester Dagfinn Natland.

Rådet:

Pensjonert lastebilsjåfør Tor Landro, pensjonert lektor/cand. theol. Arvid Joramo, næringsdrivende Eivind Nilsen, pensjonert vaktmester Dagfinn Natland, byggmester Bernhard Sunde, pensjonert stålverksarbeider Kjell Magnor Kvalvåg.

Faste medarbeidere i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, adjunkt Gunnar Holth, tidl. kretssekretær Erik Høiby, rektor Finn-Widar Knutzen, juridisk rådgiver Jan Andre Aasmundtveit, ekspeditør Immanuel Fuglsang (Danmark), pastor Henric Staxäng (Sverige), tømmer Eivind Ydstebø.

BØNNEVAKT FOR NORGE

Ønsker dere bønnesedler tilsendt, skriv til:

Bønnevakt for Norge,
Postboks 67,
4349 Bryne



BIBELSK TRO

*Fritt, uavhengig
tidsskrift på evangelisk-
luthersk grunn*

Redaksjon:
Eivind Gjerde
Olav Hermod Kydland

**Redaksjons- og
ekspedisjonsadresse:**
Postboks 67, 4349 Bryne
olav.kydland@lyse.net

Internett:
www.bibelsk-tro.no
btpost@bibelsk-tro.no

Abonnement og gaver:
Persokkrossen 3
4046 Hafrsfjord
Postgiro: 0530.04.87884
Bankgiro: 3290.07.77786
Dansk postgiro: 2509350
Dansk bankkonto:
9570 2509350
Svensk postgiro: 106 4551-3
Kasserer: Edvard Jekteberg
Tlf: 51 55 02 48

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:
Norge og Norden kr. 180,-
Til andre land kr. 210,-
Skoleungdom kr. 160,-

Bibelsk Tros kassetjeneste
Tlf: 51 68 90 31

*Redaksjonen er ansvarlig for
alt som kommer fram i leder-
spalten.*

*Konkrete synspunkter forøvrig
står de respektive forfattere
ansvarlig for.*

*Red. deler nødvendigvis ikke
alle disse, men er ansvarlig
for at ikke noe bryter
med stiftelsens formål og
grunnlag. Unntak fra dette
kan være yringer i klipp- og
leserbrevspalten.*

*Ettertrykk kan skje ved
kildeangivelse.*

Layout: Jarle Goa

Trykk: Gunnarshaug Trykkeri
Tlf: 51 82 62 07

Reformasjonsjubileet 31. oktober 2017

Leder. Av Olav Hermod Kydland 4

Gud er lys

Andakt. Av Hans Erik Nissen 5

Jesus oppfylte kravet

Dikt. Av Olav Nergård 6

De tre dører

Bokklipp Av H.E. Wisløff 7

Martin Luther som salmedikter

Reformasjonsjubileet Av Gunnar Holth 7

Arv og testamente

Guds ord og løfter Av Ragnar Opstad 11

Spørsmål til Bibelsk Tro

Leserbrev Av Karl Riis 12

Malvin Jekteberg til minne

Minneord Av Olav Hermod Kydland 15

En stor skare som ingen kan telle

Bokklipp Av Ole Hallesby 16

Ensomme lam

Fra troens slagmark Av Olav Bergene Holm 16

Når den etablerte vitenskap

Trosforsvar Av Jan Jensen 17

Bibelens klarhet - i en postmoderne tid

Bibeltillit Av Peter Olsen 21

Sjelens tilstand etter dette liv

Bokklipp Martin Luther 27

**"O min Frelser så kjær,
kan du slik som jeg er
ta imot meg og feste til brud?
Og kan du ha meg kjær
selv så heslig jeg er,
da er du en forunderlig Gud."**

*(Per Nordsletten 1878.
Nr 461 vers 3 i Sangboken)*



Reformasjonsjubileet 31. oktober 2017

AV OLAV HERMOD KYDLAND

Ikke noen person har hatt større betydning og innflytelse på den kristne kirke i de siste århundrer enn Martin Luther. Han var et utvalgt redskap i Guds Faders hånd til å forkynne evangeliet på nytt i en kirke hvor gjerningsvesenet og avlatshandel hadde tatt overhånd.

Ikke bare i de evangelisk-lutherske kirkene i verden har hans banebrytende syn på Guds Ord, oversettelser av den og fortolkninger til de forskjellige skriftene hatt stor betydning, men også blant mange andre kirkesamfunn i verden. Likedan har hans dogmatiske og etiske betraktninger hatt stor betydning selv om i vår tid har flere kirker forlatt hans basis, Skriften alene.

I år feirer vi 500- års jubileum for reformasjonen. For den 31. oktober 1517 slo Martin Luther opp sine 95 teser på kirkedøra i Wittenberg. Tesene var på latin og var ment som diskusjonstema for de lærde. Luthers teser var et oppgjør med den ubibelske avlatshandelen.

Johan Tetzels slagord var: "Når penger i kisten klinger, straks sjelen fra Skjærsilden springer." Dette reagerte Luther kraftig på og innbød til diskusjon om saken.

Paven og de ledende innen Den katolske kirke erkjent snart at Luther sitt opprør, var et opprør mot kirkens autoritet. Derfor ble dette begynnelsen til et grundig oppgjør med Den katolske kirke.

Dag og natt i lang tid kjempet Luther med å forstå Rom 1,17 hvor det står om evangeliet: "For i det åpenbares Gud rettferdighet av tro til tro. Som det står skrevet: Den rettferdige av tro, skal leve." Luther mente opprinnelig at her er det tale om den rettferdighet Gud krever av mennesket. Men så gikk det opp for han at det er tale om den rettferdighet som Gud gir til en botferdig synder som ikke har noe å komme fram til Gud med. Da dette ordet gikk opp for han i "Svartetårnet" i Augustinerklosteret, utbrøt han: "Da så jeg Skriften i et helt nytt lys og følte meg

i samme øyeblikk som gjenfødt. Det var som om paradiset dør stå på vidt gap.."

Luther erkjente nå at et menneske blir rettferdiggjort ved troen alene. Dette er blitt kalt "Reformasjonens materialprinsipp."

Ivar Welle skriver: "Ved rettferdiggjørelsen av troen ble det kristne menneske fritt for pavedømmets lenker, det stod som er barn for sin Fader i himmelen. Paven og hans biskoper og prester kan ikke gi den kristne noe som han ikke allerede har, "hvor syndenes forlatelse er, der er liv og salighet."

Luther sier: "Både predikanter og kristne skal lære å skjelne mellom loven og troen, mellom bud og evangelium... Dette er den høyeste kunst i kristenheten, som vi må kjenne til."

Reformasjonens hovedsak er følgelig den rette skjelning mellom lov og evangelium. Luther kalte ofte loven for Guds fremmede gjerning, og evangeliet for Guds egentlige gjerning.

Da alle kristne er rettferdiggjort av troen, er de alle sammen like for Gud og har åpen adgang til Gud ved Jesus Kristus. Dette kaller Luther "det alminnelige prestedømme" etter ordet i 1 Pet 2,5: "Og bli også selv oppbygd som levende steiner til et åndelig hus, til et hellig presteskap til å bære fram åndelige offer, slike som er Gud til behag ved Jesus Kristus."

Denne sannhet fikk verdensomfattende følger, sier Welle og fortsetter å si at før hadde tankefrihet, talefrihet, religiøs toleranse, frihet i samfunnet, og all annen frihet vært umulig så langt kirkens myndighet strakte seg. Men nå ble det helt annerledes.

For Luther var Bibelen utgangspunkt og rettessnor for alle ting. Skriften alene var rettessnor for tro, lære og liv. Dette kalles "reformasjons formalprinsipp."

Luther sier: "Jeg har lært at jeg skal gjøre bare de bøker som blir kalt Hellige Skrifter den ære å tro at ingen forfatter noen gang har tatt feil. Alle

andre bøker leser jeg slik at jeg ikke holder det de sier for sannhet uten at de beviser det for meg ved Hellig Skrift eller klare grunner."

Luther talte både om Skriftens ytre klarhet og dens indre klarhet. Alt er tydelig i Skriften, men vi har et formørket sinn og forstår ikke noe før Den Hellige Ånd opplyser hjerte, sier han. Men når det gjelder den indre klarhet, så fatter ingen en eneste stavelse i Skriften, hvis han ikke har Guds Ånd.

Vi vil også nevne at Luther fortolket mange av Bibelens bøker og skrev flere bøker om forskjellige emner. Kanskje er hans kommentar til Galaterbrevet mest kjent. For å hjelpe allmuen med kristendomsopplæringen skrev han "Den lille katekisme" som er ett av bekjennelseskraftene til Den norske kirke. For prestene skrev han senere "Den store katekisme". Ellers er mange av hans taler, både over evangelie- og episteltekster, utgitt i bokform til tukt, oppbyggelse og trøst.

Gud er lys

AV HANS ERIK NISSEN

"Gud er lys, og det er ikke noe mørke i ham" (1 Joh 1,5)

Mange anklager Gud. Det gjelder både kristne og ikke kristne. Når vår syndige natur ikke kan godta Guds handlemåte, så er det ikke lenge før mennesket protesterer. Gjennom anklager flytter vi mørket fra oss selv til Gud. Vi gjør det løgnens Far vil ha oss til.

Men Gud er lys. Han er alltid god. Også når han tukter, straffer og dømmer oss.

Når du kommer fra et mørkt rom og inn i et sterkt, opplyst rom, da oppleves lyset smertefullt. Slik er det også med vår sjels mørke. Det gjør vondt å stå i Guds sterke lys. Der oppleves synden som en dødssykdom. Ondskapen i hjerterøttene blottlegges, og jeg ser litt av fordervelsens avgrunn i meg selv.

Noe i deg vil flykte bort fra Guds lys. Det skal

Men det er beklagelig det han skrev om jødene.

Skal vi oppsummere Luthers og reformasjonens viktigste anliggende, vil vi nevne reformasjonens tre prinsipp.

For det første, reformasjonens materialprinsipp: Rettferdiggjørelse ved tro, det vil si Gud frikjenner en botferdig synder sin synd og tilregner ham Jesu Kristi rettferdighet. For det andre, reformasjonens formalprinsipp: Skriften alene, det vil si Skriften er den normerende norm (rettessnor) for tro, lære og liv. For det tredje, det alminnelige prestedømme: alle Guds barn er like overfor Gud og har åpen adgang til Gud ved Jesus Kristus vår Herre.

Vi takker Gud for Martin Luther og reformasjonen, og vårt ønske er at flere kirkesamfunn i dag kunne besinne seg på reformasjons lære og vende tilbake til dens tre grunnleggende prinsipp. □

du ikke gjøre. Det skal du slettes ikke gjøre! Det kan hende at du til å begynne med bare ser din egen synd, men Gud vil vise deg mer. I hans lys vil han la deg se sin egen herlighet. Den hviler på et tornekrone ansikt. Å se det er det største som kan hende et menneske. Da flytter lyset inn i ditt formørkede hjerte, og du begynner å se lys i Guds lys.

Det betyr ikke at du kan svare på alle anklagene mot Gud. De skal ikke besvares. De skal bli tause. Det skjer den dagen da hvert kne i himmelen, på jorden og under jorden skal bøye seg for ham.

Gud tar aldri mer plass på anklagerbenken. Det gjorde han langfredag. Da anklaget han seg selv for alle dine og mine synder. Da ble det mørkt, ikke bare over Jesus, men også i Jesus.

Det skal aldri skje igjen. For evig gjelder det

at Gud er lys, og det er intet mørke i ham.

La oss ydmyke oss for ham og bekjenne våre synder! La oss tilbe og opphøye ham i evigheters evigheter!

Våre syndige innvendinger skal vi bringe til taushet. Gud står inne for sitt eget ord. Vi vil

finne mørket hos oss selv og lyset hos ham. Så skal vi takke for at Gud er blitt et skinnende lys i våre hjerter.

Oversatt fra damsk □

Jesus oppfylte kravet

AV OLAV NERGÅRD

Herre Jesus, la meg kjenne
Sannheten av dine ord,
Slik at hjertet mitt kan brenne
Just fordi mitt hjerte tror
Ordet nettopp slik det står,
Og ha liv og barnekår
Av ditt ord i sann erfaring,
Av din egen åpenbaring.

For når du selv åpenbares
For mitt hjerte så jeg ser
Hvordan nettopp du forklares
Til min salighet, dess mer
Blir du selv mitt ett og alt.
Jeg får se at jeg er kalt
Til å eie alt du eier,
Alt ditt liv, din død og seier.

Skulle jeg da bli forheftet
Av alt annet som blir sagt,
Når du har med ed bekreftet
Din forsonings nådepakt,
At for meg, som vet meg solgt
I all synd, er loven holdt.
Og som ord og ed betonet
Er min synd og skyld alt sonet.

Ett står fast om allting svikter.
Ett står fast om alt forgår:
Meg, med de forsømte plikter,
Syndig, ussel syk og sår,
Har han gitt i sannhet ett,
At jeg er i ham beredt,
Selve Gud i himlen verdig
På hans verk, som alt er ferdig.

Gud ser meg i ham, den ene
Som har holdt Guds bud og krav,
Ser meg ren i ham, den rene.
For hver tøddel og bokstav.
Av Guds bud, har Jesus holdt.
Jeg, en syndebundet, solgt,
Fikk i ham den store gave
At han selv oppfylte kravet!

(Fra "Alt i Jesus" 2. samling.
Utgitt av Stiftelsen "På Bibelens
Grunn 2005) □

NB! Husk å melde adresseforandring når du flytter!

De tre dørene

AV H. E. WISLØFF

"Lær oss å telle våre dager at vi kan få visdom i hjertet!" (Sal 90, 12)

Har du noen gang satt deg stille ned og tenkt på at hvert eneste minutt i døgnet går inngangsdøren til livet opp og et nytt lite menneskebarn kommer. Samtidig går utgangsdøren fra livet opp og et menneske går over dørstokken inn i evigheten. Og mellom inngangsdøren og utgangsdøren er det et mylder av mennesker som for hver dag som går er kommet et skritt nærmere veis ende. Og i dette mylder er du og jeg.

Hvor langt vi er kommet på den vandringsen og hvor langt vi har igjen vet ingen av oss. Vi vet bare én ting at vi er meget nærmere utgangsdøren enn inngangsdøren, og det skulle gjøre alvorstankene levende for oss. Når utgangsdøren åpnes er alt ubønnhørlig slutt her på denne siden.

Hva fikk du så ut av livet? Når du stanser og ser deg tilbake, er det så meget som gjør deg urolig. Det er så meget som dømmer og anklager deg. Du må slå deg for ditt bryst å si: "Gud vær meg synder nådig!" Det er en ting du trenger mer enn noe annet når du nå nærmer deg utgangsdøren, det er syndenes forlatelse. Den som får tro sin synd tilgitt for Jesu skyld skal en dag få gå salig ut av dette livet.

Det er også så meget ugjort som ligger bak deg, alt det forsømte skremmer deg. Nå er det for

sent. Du får ikke de forsømte anledninger tilbake. Og igjen trenger du syndenes forlatelse. Tenk Guds nåde er så stor at det også er tilgivelse for alt det forsømte.

Gud skje lov at det ikke bare er en inngangsdør og en utgangsdør, men at det langs hele livsveien er en nådedør som alltid står åpen, døren inn til Gud. På den døren banker aldri en synder forgjeves. Ingen kan sprengte den ved vold og makt, men den står åpen for hver den som med angers bønn banker på og i tro vil komme. Glem ikke at den står åpen også for deg idag.

Men stans og tenk litt mer: En liten stund til har du dine kjære. Ennå kan du takke dem for alt de har betydd for deg, ennå kan du vitne for dem og be for dem. Ennå har du anledning til å gjøre dem noe godt. Be derfor hver dag Gud om å gi deg nåde til å bruke den tiden du har igjen rett. Be ham gi deg nåde til å leve som om hver dag var den siste. For den som lever med Gud blir da utgangsdøren til den store inngangsdøren til Faderhuset med de mange rom, og der har Jesus beredt rom for alle sine.

(Fra "Trygg tross alt" side 9-11.
Lutherstiftelsen) □

Martin Luther som salmedikter

AV GUNNAR HOLTH

Martin Luther (1483-1546) var kirkens reformator. Hans slo fast at Bibelen er Guds ord og kristne menneskers eneste rettesnor for tro, lære og liv.

Under sitt arbeid med Skriften fant han fram til dens budskap om frelse av nåde alene, ved troen alene,

for Jesu Kristi skyld alene. Frelsen er helt ut Guds verk.

➔ At han også var en stor salmedikter, en musikalsk nyskaper, bør vi merke oss.

➔ Ja, det hevdes at han var menighetssangens skaper!

Fra reformasjonen

La meg innledningsvis liste opp 4 viktige punkter fra reformasjonen:

1. Den folkelige forkynnelse av evangeliet på folkets eget tungemål.
2. Oversettelse av Bibelen til folkemålet, og spredning av annen kristelig litteratur.

Dette var mulig fordi boktrykkerkunsten var oppfunnet (Gutenberg).

3. Pedagogisk arbeid. Kirken skal gi den oppvoksende slekt en kristelig oppdragelse og undervisning.

4. Evangelisk salmesang som menighetens eiendom.

Det er dette siste punktet jeg vil understreke i denne artikkelen.

Et stort og omfattende emne, som her bare så vidt berøres.

Guds ord gjennom sangen

Luther selv hadde stor forståelse for, og kjærlighet til sang og musikk.

Under arbeidet med å oversette Bibelen til tysk kommer han en dag til Salme 98. Her blir han grepet av åpnings-ordene: "Syng for Herren en ny sang! For underfulle ting har han gjort."

Men hvor skulle han finne passende salmer og salmemelodier? Salmer var det lite av, og det lille som var, fantes bare på latin. Han spurte noen av sine venner som han mente hadde anlegg for salmediktning, men han forstod etter hvert at han måtte begynne selv.

Han skriver dette til en god venn: "Jeg har i sinne etter profetenes og de gamle kirkefedres eksempel å dikte tyske salmer for folket, det vil si åndelige sanger slik at Guds ord også gjennom sangen kan komme ut blant folk."

Tekstene kommer – og melodiene

Det første han skrev var en åndelig vise om to martyrer. Denne ble skrevet etter at han i 1523 fikk høre at to augustinermunke, som hadde sluttet seg til Luthers lære, ble brent levende på bålet i Brussel. Mens de var på bålet sang de det gamle "Te deum" (lovsang) som vekselsang inntil deres stemmer kvaltes i røyken.

(Mange tusen protestantiske kristne måtte senere besegle sin tro med martyrdøden av katolikkens hånd).

Etter dette var det som om han oppdaget at han hadde dikteriske evner og tok for alvor til å arbeide med salmer.

Han skrev nå sin første menighetssalme, og etter denne var det som det åpnet seg et vell hos Luther.

I 1524 skrev han hele 24 salmer! Grunntonen i hans salmediktning var troens frimodige glede.

Luther innførte felles menighetssang. Hittil hadde dette så å si ikke eksistert fordi alt ble innøvd på latin, av geistlige sangkor. Nå ble alle de nye salmene innøvd med stor iver og glede både i hjem og skole.

Luthers forhold til musikk

Melodier til salmene tok han dels fra eldre gregorianske hymner, dels fra folkesanger som han omformet slik at de passet til kirkebruk.

Luther var meget musikalsk. Han hadde en vakker, klangfull sangstemme og var en meget dyktig lut- og fløytespiller. Denne musikalske evne ble til stor hjelp i arbeidet med salmene.

Han satte musikken meget høyt. Han kaller det for en av Guds skjønneste gaver, og ser den som en støttestav i troskampen. Han var ellers tydelig på at "musikken skal lempe alle tonene etter tekstens karakter."

Han uttrykker også dette: "Musikken har ofte vekket meg og satt fart i meg og gitt meg lyst til å preke."

Musikk driver djevelen bort og gjør menneskene glade. Dermed glemmer de vrede, urenheter, overmøte og annet slikt. Jeg ville ikke bytte bort det lille jeg kan av musikk for aldri så stor en pris".

Men Luther kunne mye om musikk. I tillegg fikk han god hjelp av kyndige folk. Samme året som han skrev de 24 salmene fikk han av kurfyrsten i Sachsen overlatt to fagmusikere til hjelp i dette arbeidet. En av dem var Johan Walther, komponist, sanger og utøvende musiker. Han var en høyt respektert fagmann, og han ble Luthers gode venn og medarbeider.

Han var en av de tidligste kantorene i den evangeliske kirken og mange av melodiene til Luthers salmer ble til i samarbeid med Walther. Han utgav sammen med Luther de første lutherske samsamlinger. En av dem var "Geystliches gesank buchleyn" (1524). Han arbeidet også fram den første samling evangeliske korsanger.

"Walther gir i sine opptegnelser uttrykk for sin store beundring for Luthers store evne til av eldre melodimotiver å danne nye ypperlige kirkesanger avpasset etter de nye tekstens ånd og rytme" (Alf Fasmer Dahl).

Handskrivne note signert Martin Luther

"Ein' feste Burg ist unser Gott" (Vår Gud han er så fast en borg).

Luther komponerte selv melodier til flere av de salmene han skrev. Her kan nevnes:

"Av dypest nød jeg rope må", "Vår Gud han er så fast en borg" og "Fra himlen høyt jeg kommer her".

Sterke krefter motarbeidet Luther. Det gjaldt både hans kamp for ny gudstjenesteordning på morsmålet og hans store arbeid for å legge til rette for menighetssangen. Men den sanggleden som Luther og reformasjonen utløste, lot seg ikke stoppe.



Handskrivne note signert Martin Luther

"Ein' feste Burg ist unser Gott" (Vår Gud han er så fast en borg).

Sangglede – i motgang og sorg

Egil Elseth har i boken, "Til paradiset med sang", noen eksempler:

Vi får høre om Oluf Skriver fra Sunnmøre som

avbryter den katolske presten med sine lutherske salmer.

Han nektes adgang til kirken, men han truer da med å gå opp i et tre på kirkegården og derfra synge ut sin glede. Til slutt må den katolske bygdepresten kapitulere overfor den sangglade sunnmøringen.

Tar også med en gripende beretning fra reformasjonshundreåret: 80 fiskere sto ved Saltholm i Øresund, Danmark. De stod på isen og fisket. Plutselig sprekker isen, og isflaket kommer i drift.

De forstår at deres siste time er kommet.

Da roper Hans Bentsson fra Odense: "La oss ikke tape motet i dette vann. La oss nå se om vi noen gang har hørt Guds ord... Nå gjelder det. Vi ser døden for våre øyne."

Så stemte han i den gamle Luther-salmen:

"Nå ber vi Gud, Den Hellige Ånd,

fremfor alt om troen rett og sann,

at vi den bevarer

til vårt liv skal ende,

og vi glade farer

hjem fra alt elende.

Herre, hør vår bønn!"

Fra noen salmer

Som nevnt tidligere klinger troens frimodige glede med i Luthers salmediktning. Skyldes dette at han hadde en medfødt optimisme? Nei, Luther hadde intet lyst sinn. Han var heller en typisk melankoliker, og hadde erfart hva det vil si å kjempe i anfektelsens mørke. Det kunne gå på livet løs.

Carl Fr. Wisløff sier det slik: "Han hadde prøvd den nød som er den verste av alt for den som har vært grepet av Guds sterke hånd: Følelsen av at den rettferdige Gud har forlatt meg for min synds og vantro skyld. Men så kjente han også av personlig erfaring utfrielsen av mørket ved troen på Jesus Kristus, han visste hva troens frimodighet er når den forlater seg på Guds Sønn. Hans frimodighet bygger på opplevelsen av å være kommet på fast grunn. Gleden er glede i Kristus".

Her er det naturlig å henvise til Luthers gjendiktning av Salme 124 - "Var Gud ei med

oss denne tid” og Salme 130 – ”Av dypest nød jeg rope må”. Tidligere generasjoner siterte ofte fra den siste salmen:

”Og er vår synd enn stor og svar, enn større er Guds nåde”.

Luthers mesterverk framfor noe annet er ”Vår Gud han er så fast en borg”, en fri gjendiktning av Salme 46.

Om denne tar vi også med noen ord av Wisløff: ”Her taler troen sterke ord om sin seiervisshet. Men troen må ikke forveksles med en optimisme som er blind for vanskelighetene; nei, han vet at ‘vår egen makt er intet verd’ mot Satans hær som stormer løs på oss. Frimodigheten har en eneste grunn og årsak: ‘Men én går frem i denne ferd, for ham må all ting bugne’. Man har sagt at Luthers frimodighet er ‘trøstet fortvilelse’. Der er det sikkert sagt noe helt riktig.”

Et minne fra krigen

Einar Gerhardsen (1887-1997) fortalte i sine erindringer fra oppholdet på Grini under krigen om hvordan sangen skapte et samhold og et håp av sterkeste slag. En søndag var det kommandert oppmøte til gudstjeneste. Til åpning skulle det synges ”Vår Gud han er så fast en borg”. Det ble til at nazipresten og klokkeren sang alene. Fangene ville ikke synge med, men da de kom til det 3.verset, - og uten at det var avtalt, sang alle av full hals:

”Om verden full av djevler var som ville oss oppsluke, vi frykter ei vi med oss har den som Guds sverd kan bruke.

Er verdens fyrste vred og vil oss støte ned, han ingen ting formår fordi alt dømt han går, et Gudsord kan ham binde”.

Gerhardsen, som var kjent som en glad og ivrig sanger, fortalte at de på brakka hadde faste sangkvelder. Og dette ga håp og trøst for mange som var grepet av frykt for hva som kunne skje med de nærmeste og dem selv. (Fortalt av Ole Gjærdrum i ”Sangtimen”, NRK P1, 29. april 2001.)

Et minne fra Kina

Året er 1931. Asbjørn Aavik skriver om kommunistbandene (”de røde”) som herjet. En gripende fortelling om hvordan unge misjonærfamilier levde i konstant uro og frykt og visste at alle fluktveier var stengt.

Vi får høre om hvordan Herren ved sine engler grep inn på forunderlig vis.

Her skal bare siteres fra en andaktsstund i disse underlige dagene:

”Det var noe så inntrengende – så barnslig hengivende over de stundene, som det alltid blir når en er i fare.”

I slike stunder får sangene mening, gamle kjente sanger en synger av vane: ”Vår Gud han er så fast en borg”, ”Den som bor i den høyestes skjul”, ”Velt alle dine veie”, og mange andre.

Vi sang – og sang oss inn i en forunderlig ro og trygghet.

Det koster intet her hjemme – i en vakker kirke med orgelbrus og solospill gjennom fargefine vinduer – å synge:

“Og tar de enn vårt liv,
gods, ære, barn og viv,
la fare hen, la gå!
De kan ei mere få.
Guds rike vi beholder.”

Men syng det i Kinas øde innland! Syng det når alle utveier er stengt av røvere! Syng det når en morderhær er på ilmarsj mot din lille by med 25 utlendinger samlet, 13 barn og 12 voksne. Syng det da – i livets hverdag – langt borte fra hjemlandets søndag og stemning!”

(Fra ”Når lysene tennes 30 – Engler på murene”)

Tillegg:

Jeg har ovenfor skrevet om sanggleden som reformasjonen skapte. En sanggleder som ikke lot seg stoppe.

Det ble sunget med iver og glede både i hjem og skole – og i kirken. For en skatt! For en rikdom. For en åndelig arv! Jeg tenker på

musikken, tonene og tekstene. Men hva har skjedd? Hvor er vi i dag? Hvem har sviktet? Jeg faller i tunge tanker her jeg sitter. Kjenner meg medskyldig. Så mye er tapt. Vi er blitt så fattige midt i alt som var gitt oss som en rikdom. Vi har forkastet arven. Vi er i nød! En har trang til å utøse sitt hjerte, men vanskelig å finne ord. Kan det skje en oppvåkning? Kan jubileumsåret bli et vekkelsens år når det gjelder lødig kristen sang? Måtte vi bevisstgjøres. Må vi bli enige om å be. Og må vi stille oss til tjeneste!

Jeg avslutter med disse linjer av Karen

Arv og testamente

AV RAGNAR OPSTAD

Frelsa kan liknast med ein arv, testamentert til alle menneske. Arven må difor kunngjerast for alle, for vi er alle syndarar; slik at einkvar kan få ta han i eige.

Adam var slekta sin representant. Han vart prøvd i forhold til det å ikkje eta av frukta på eit bestemt tre. Med hjelp frå Eva, fall han - og dermed heile menneskeslekta med han. Det er ein arv som vi alle har fått gjennom naturoverføring, gjennom vår fødsel.

For ca. 2000 år sidan vart Jesus født inn i vår slekt. Han blir gjerne kalla den andre Adam. Han skulle prøvast gjennom å leva eit liv utan synd, oppfylla alle Guds bod og sigra der den første Adam fall og såleis oppretta syndefallet. Han måtte også ta straffa og dommen over både arvesynda og kvar einskild sine synder. Og det lukkast! Men det kosta!

“Men han vart såra for våre brot, knust for våre synder. Straffa låg på han, så vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått lækjedom.” (Jes. 53,5)

“Så sank du i vår jammer ned så dypt som ingen vet.”

Kampmann Bothner:

”Uendelig trist er det å tenke på, hvorledes de lutherske kristne ned gjennom tidene har mistet salmetonen i kirke og hjem. Måtte dog atter trangen dertil våkne, så forsamlings-sangen igjen kunne bli likeså fulltonende som i reformasjonstiden. Da bidro den så mektig til å fremme det åndelige liv at selv katolikkene var oppmerksomme på det. ‘Luthers sanger har ombragt flere sjeler enn hans skrifter og taler, sier jesuitten Conzeniu.’ □

Nå er kvart menneske stilt på ei ny prøve: Vårt forhold til Jesus Kristus og hans fullførte frelseverk; korleis vi stiller oss til han.

“Alle har synda og står utan ære for Gud. Og dei vert rettferdiggjorde ufortent av hans nåde ved utløysinga i Kristus Jesus.” (Rom. 3,23-24)

På kva måte får vi del i det som han har gjort? Det skjer gjennom tru, seier Guds ord. I motsetning til naturoverføring får vi del i arven frå Kristus gjennom truoverføring. Det er berre ein måte å koma til tru på. Det er gjennom Guds ord. Trua er ingen prestasjon eller noko vi skal få til. Trua kjem av høyringa. “Vend øyra hit og kom til meg! Høyr, så skal sjela di leva.” (Jes. 55,3)

Her ligg ditt og mitt ansvar, og i korleis vi stiller oss til det vi høyrer.

Ut frå oss sjølve er vi i akkurat same situasjon som Adam og Eva var etter syndefallet. Kva kunne vel dei gjera til si frelse? Jau, dei prøvde å dekkja over sitt fall - med fikenblad, men dei ville helst ikkje møta Gud og prøvde å gøyma seg for han. Slik er vi alle

av naturen. Vi vil gjerne ha eit eller anna som skal gjera oss verdige til Guds nåde, samtidig som den gamle Adam ikkje vil sleppa Gud for nær innpå seg. Vi vil gjerne behalda fikenblada på!

I denne tilstanden kom altså Gud til dei. Og slik kjem han til oss, der vi er, slik vi har det. Samstundes som han forkynte dommen over ormen, forkynte han evangeliet om ein som skulle koma i kvinna si ætt og sigra over Satan. Denne bodskapen må dei ha teke imot, sidan dei vart fråtekne fikenblada og kledde i skinn frå eit dyr - som då måtte lata livet. Det var det første offeret på denne jord - som vitna om den komande Frelsaren. Ei tid seinare les vi om to andre som ofra, Kain og Abel. Kain bar fram for Herren eit offer av grøda på marka. Abel bar òg fram eit offer, som han tok av dei førstefødde lamma i flokken. Og Herren såg til Abel og offeret hans, men Kain og offeret hans ansa han ikkje. Det fortel oss at det er berre eitt offer som gjeld for Gud. Det er Lammet som vart slakta på Golgata. Det hadde blitt Abel til del.

Jesus etterlet seg eit testamente som han skreiv med sitt eige blod.

“Da han skrev dette testamentet, da husket han på alle Guds skyldnere, også på deg og meg, og ut fra dette dyrebare dokument lyder det nå til oss: Din synd er sonet, din gjeld er betalt - du er frelst og fri fra alle dine synder.” (B. A. Lindeland)

Spørsmål fra en leser

AV KARL K. RIIS

Fra en av bladets lesere har vi mottatt følgende spørsmål:

”Guds ord er fullt av løfter om beskyttelse fra nød og lidelse, ikke bare hjelp og utfrielse gjennom det, samtidig som Jesus sier at vi må regne med lidelse. Har dere en artikkel, et opplysende svar om hvordan samordne disse

Dette gjeld for alle! “For så elska Gud verda at han gav Son sin, den einborne, så kvar den som trur på han, ikkje skal gå fortapt, men ha evig liv.” (Joh. 3,16)

Då Israelsfolket hadde synda i øydemarka, sende Herren giftige ormar inn mellom dei, og mange døydde. Ein kan seia at dei låg der hjelpelause i si synd. Kva kunne dei vel sjølve bidra med til si frelse? Ingen ting! Det kan ikkje vi heller! Har du gjort den erfaringa?

Frelsa er ferdig for ugudelege, der vi ligg, der vi er, slik vi har det. Kor stort dette er - og blir det for oss - når auga og hjarta blir vendt mot “koparormen” på Golgata! Det er vår redning som det var for dei.

“Det er liv i et blick på det blødende Lam”, og “på hans fullbrakte gjerning jeg trøstig hvile kan.”

Rosenius seier det slik: “Å, når en får det nye syn som Ånden gir, begynner en omsider å innse at det virkelig er fortapte syndere Kristus kom for å frelse. Han kom for å gjøre nettopp det for oss som loven ikke kunne virke i oss: Han har elsket Gud for oss, han har vært ren, hellig og rettferdig for urettferdige. Alt er fullbrakt, alt er rede.” (frå “Husandaktsboken”, 2. april)

“Etter at han hadde fullført reinsinga for syndene våre, sette han seg ved høgre handa åt Majesteten i det høge.” (Hebr. 1,3b) Der sit han i dag som vår representant og talsmann. □

to: lidelse, men samtidig beskyttelse.

Hvordan vite forskjellen på lidelse vi må gjennom og den vi kan stole på beskyttelse fra. Det finnes jo ingen nød Han ikke kan fri oss fra”.

Hvorfor er verden så full av lidelse?

Helt grunnleggende er lidelsen et resultat av

syndefallet. (1 Mos 3). Vi er underlagt de alvorlige følger av syndefallet. Det gjelder tapet av gud-billedligheten, arvesynden, lidelsen og døden. Disse følgene omfatter alle mennesker, troende så vel som ikke-troende. Etter fallet utgjør de grunnvilkårene for alle mennesker.

Denne formen for lidelse er ikke så vanskelig å forholde seg til. Langt verre er det når spørsmålet om en personlig årsak melder seg: Er det min egen skyld eller er det Guds straff? Spørsmålene er relevante. Vi vet alle at lidelser kan være forbundet med forskjellige former for misbruk. Når vi møter et slikt spørsmål skal vi ikke være snare å si nei med begrunnelsen: Straffen tok Jesus på seg! Svaret kan nok være rett, men vi skal heller spørre: Tenker du på noe bestemt siden du spør om det er selvforskyldt. Ofte møter vi på at det kan være ting som plager samvittigheten, og som bør komme fram i lyset, og som bare kan finne sin løsning i et personlig oppgjør der det tilsies syndenes forlatelse for Jesu skyld.

Lidelsens problem er kjempestort

Lidelsen har mange ansikter og former. Jeg nevnte den personlige lidelsen. Den stifter vi bekjentskap med i form av sykdom, ulykke, tap av ferdigheter eller liv. Vi kan også tenke på den kollektive lidelse når en katastrofe rammer et stort antall mennesker, eller krig og terror hvor det ofte går ut over uskyldige mennesker. Menneskene spør i slike situasjoner: Hvor er Gud? Da må vi svare: Gud er midt i det som skjer, og vi kan også tilføye at det kommer et oppgjør til slutt. Alle som har gjort andre vondt vil bli krevd til ansvar.

Men her i livet er Gud til stede både i sin dom og i sin nåde. Han hersker over historien både

ved lov og evangelium. Hva betyr det? Hvor ofte har Gud ikke handlet med mennesker slik vi ikke har fortjent det? Jesus forteller i Luk 13, 1-4 en tragisk hendelse og ulykke hvor 18 ble drept da tårnet i Siloa styrtet ned og drepte dem. Da spør han om de mener at de var skyldige framfor alle mennesker som bor i Jerusalem? “Nei, sier jeg dere! Men hvis dere ikke omvender

dere, så skal dere alle omkomme på samme måten”. Vi er alle gjenstand for Guds ufortjente godhet. Gud vil at denne godhet skal lede oss til omvendelse.

Mens vi er her på jorden er Gud også til stede med dom. Det er en livslov som sier at “*som et menneske sår skal det høste*”. Det gjelder for den enkelte som for et helt folk. Dette er det mange eksempel på i GT, både med Israel og de hedenske nabofolkene. Gud sier at han inntil 3. og 4. ledd vil straffe fedrenes synder på deres barn (2 Mos 20,5). Ved at Gud lar mennesker høste det de sår, setter Gud en grense for synden og demper dens utvikling. Gud er langmodig, men folkets synder kan nå et slikt omfang at målet er så fullt at nå må dommen komme. (1 Mos 15, 16).

I overgangen til et mer konkret svar på spørsmålet om lidelse og løftene om Guds hjelp, vil jeg nevne en helt spesiell lidelse, nemlig lidelse for Kristi skyld. Uhyggelig mange blir i dag forfulgt fordi de tror på Jesus, andre blir fengslet og torturert. Jesus sier det er Guds barns vilkår. “*Har de forfulgt meg, så vil de også forfølge dere*” (Joh 15,20). Det betyr at det Gud ikke leder oss utenom, går han selv med oss gjennom. Han slipper oss ikke.

Kan lidelse ha et formål?

Etter at Jesus hadde helbredet den blindfødte (Joh 9,2) spør disiplene “*Rabbi, hvem har syndet, han eller hans foreldre, siden han ble født blind?*” Jesu svar er bemerkelsesverdig: “*Verken han eller hans foreldre har syndet. Men det er skjedd for at Guds gjerninger skulle bli åpenbart for ham*”. (Joh 9,3)

Jesus sier ikke at de er syndefrie, men Jesus dreier disiplenes tanker bort fra skyldspørsmålet og til at lidelsen også hadde et formål. Den blindfødte fikk en mulighet til både å få sitt syn igjen og få del i frelsen. Det er fruktbart for oss å spørre: Gud, hva vil du meg nå i denne situasjonen, for vi har alltid med Gud å gjøre!

Lina Sandell sier det så klart i dette verset:

”Hva han tar, og hva han giver,
Samme Fader han forbliver
Og hans mål er dette ene:
Barnets sanne vel alene”
(Sangboken nr. 342, vers 6)

“Barnets sanne vel?” Vi tenker ofte kort, vi tenker at vårt sanne vel er å bli helbredet. Men mange er gjennom sykdom og lidelse blitt stanset av Gud og blitt omvendt. Vi kan ikke gi svar på alt fordi vi ikke kan forstå det. Også på det menneskelige plan er det noe som heter stedfortredende lidelse. Det er noen som lider for at andre kan ledes til omvendelse. Når de ser vitnesbyrdet om deres tro, takker de Gud for dem for at de ble ledet til Gud gjennom det de så.

Gud er der!

Han er ikke langt borte. Han har gitt en forrett for alle sine barn. Vi må gå til Gud med våre lidelser og sykdommer, både for våre egne og våre kjære. Vi vet ikke hva som er til det beste for oss. Gud møter oss og sier: *”og kall på meg på nødens dag, så vil jeg utfri deg, og du skal prise meg.”* (Sal 50, 15). Løftet gjelder faktisk alle som er i nød. Gud er på den lidendes side!

Gud er der, det er svaret! Gud er alltid til stede med sin beskyttelse og utfrielse. Han er der som den Gud som ynket og lider med sin skapning og den enkelte av oss. Han er der med sin frelserkjærlighet. *”Sannelig, våre sykdommer har han tatt på seg, og våre piner har han båret.”* (Jes 53,4)

Vår bønn blir hørt, det kan vi stole på for det har Gud lovet! (1 Joh 13-15). Hvordan Gud svarer styrer han med. Vi kan ikke kommandere Gud og skal heller ikke gjøre det. Søstrene til Lazarus sendte bud på Jesus da deres bror ble syk til døden. (Joh 11, 4) Det er bønn! Det samme må vi gjøre! Jesus drøyde fordi han hadde noe større å gi søstrene enn det de hadde håpet på. Han ville ikke bare gjøre en syk mann frisk, men gjøre en død mann levende! Noen ganger lar han oss oppleve mirakler, full og hel helbredelse. For

andre blir utfrielsen at han tar dem hjem til seg. Der er det ingen smerter, ingen lidelser, og heller ikke døden skal være mer.

Som barn var jeg alvorlig syk og hadde et sykdomsforløp over 3-4 måneder. Sykdommen jeg hadde gir ofte livsvarige mén. Jeg var i den lykkelige situasjonen at jeg hadde noen som ba for meg, for det kunne jeg ikke selv. De bar meg til Jesus slik som de fire vennene gjorde med den lamme. (Mark 2,3). Jeg er overbevist om at Gud helbredet meg, og jeg har ikke senere i livet hatt mèn av sykdommen. Det var en vond og alvorlig tid for meg og mine foreldre. På tross av det ble jeg rikt velsignet gjennom det.

Senere i livet opplevde jeg å være nær dødens grense. Jeg forsto det ikke, men jeg husker at jeg sa til meg selv: Karl, nå må du øve deg i å ta også dette fra Guds hånd. For under alle forhold har vi med ham å gjøre!

Gud makter å vende det onde til det gode og gjøre det store løfteordet fra Rom 8,28 til virkelighet: *”For vi vet at alle ting samvirker til gode for dem som elsker Gud, dem som etter hans råd er kalt.”* □



NYTT HEFTE

”Frafall” av Claus L. Munk

Minimumspris: kr 20,- per hefte + porto

Kan bestilles via våre nettsider:

www.bibelsk-tro.no

Se annen kontaktinfo bakerst i bladet (s. 31).



Malvin Jekteberg til minne

Av Olav Hermod Kydland

Malvin Jekteberg er forfremmet til herlighet-en.

Han døde den 27. juni 2017 og ble begravet 5. juli med stor deltagelse.

Malvin var født 24. april 1929 i Vatlandsvåg i daværende Jelsa kommune.

I krigsårene brøt det ut vekkelse i bygda. Som femtenåring bestemte Malvin seg for å følge Jesus. Livet fikk dermed en ny retning, og dette satte sitt tydelige preg på ham resten av livet.

Han benyttet mange anledninger til å vitne om sin Frelser selv om det var en stor belastning og han følte seg uegnet til det.

Sin første arbeidsdag hadde han dagen etter at han ble konfirmert. Sammen med sin far og senere sine brødre arbeidet Malvin med reparasjon og bygging av hus. Senere drev de også med reparasjon og bygging av båter. Etter den tids standard drev de en stor lokal bedrift med mekanisk verksted, sag, smie og båtslipp.

I 1958 giftet han seg med Kjellaug Tveita, og de fikk 58 gode år. Sammen fikk de fire barn og senere svigerbarn og barnebarn.

I 1962 flyttet familien inn i en tomannsbo-lig, som Malvin og broren bygde sammen på Madla.

Malvin hadde forskjellige jobber i Stavanger. Det inkluderte jobb på trevarefabrikk, platefabrikk, og diverse arbeid i forskjellige bygg-firma.

De senere årene som aktiv bygningsmann startet han og brødrene et byggmesterfirma. På Madla deltok han aktiv på møter, manns-

forening og mannskor. Senere flyttet han til Kvernevik.

Malvin ble tidlig engasjert i Stiftelsen På Bibelens Grunn. Han var i flere år varamann til styret i Stiftelsen. Likedan hadde han også hovedansvaret for pakkingen av Bibelsk Tro og utsendelsen av bladet i flere år.

Malvin var alltid i godt humør og hadde et lyst og fint sinnelag. Han var lett å samarbeide med.

Malvin og Kjellaug deltok aktivt på medarbeidersamlinger og bibelsamlinger i Stiftelsen regi. Med sin rike erfaring fikk han gi mye til sine medarbeidere. Hans vitnesbyrd var Kristussentret med en undertone av takknemlighet til Gud for at han fikk motta og leve i hans nåde og få forlatelse for sine synder og nederlag.

Malvin var trofast tilhører på Skjæveland Misjonshus og vitnet ofte om sin Frelser. Han var en av støttene i forsamlingen. Det merkes at han er borte.

Nå var rommet hans i himmelen ferdig, og Jesus tok han hjem til seg, til evig glede og herlighet. Salmisten sier: *”Dyrebar i Herrens øyne er hans frommes død.”* (Sal 116,15)

Våre tanker går til Kjellaug, barna, svigerbar-na og barnebarna. La oss i bønn legge dem fram for Herrens trone!

Ved Malvins begravelse ble det gitt en minnegave til Stiftelsen På Bibelens Grunn. Vi er takknemlige for gaven på kr 9000.

Vi takker Gud for hva han fikk gi oss gjennom Malvin Jekteberg og lyser fred over hans gode minne!

En stor skare som ingen kan telle

AV OLE HALLESBY

”Deretter så jeg – og se: En stor skare som ingen kunne telle, av alle folkeslag og stammer og folk og tungemål. De sto for tronen og for Lammet, kledd i lange hvite kjortler, og med palmegrener i sine hender. (Åp 7,9)

Det er Allehelgensdagsteksten disse ordene er hentet fra. Guds stridende kirke her nede vender sine øyne opp mot den triumferende. Vi takker Gud for dem som har seiret og har Palmegreneren i sin hånd. Vi har visst alle noen av våre kjære der oppe. Og vi takker Gud for dem, selv om takken blandes med tårer.

Og vi takker Gud fordi skaren er så stor at ingen kan telle dem. Vi er ikke vant til så store tall. På denne jord er vi alltid den lille flokk. Først når vi samles fra alle tider og alle ætter, får vi se den store hvite flokk, ”som tusen berge full av snø.” De er alle ferdig med den store trengsel.

Men vi er ikke ferdige. Og i dag vil Herren trøste sine trette vandringsmenn. Salige er de som gråter, for de skal le! sier han. Salige er de

som er på vei til det evige gjestebud, selv om veien er smal og steil, og tornene stikker din fot. Salig er du som er elsket av Gud, selv om menneskene smiler og spotter og forfølger deg. De der oppe har lidd som du.

”Her gikk de under stor forakt,
Men se dem nå i deres prakt!
Sant er det i så mang en nød
Litt tårestrøm på kinnet fløt.”

Trette venn! Sett deg nå litt på veiens kant og hvil ditt trette hjerte. Se opp! Og takk din Frelser som åpnet veien for deg med sitt blod. Han gleder seg over hvert skritt du tar. Han venter på den stund da du lukker ditt øye her, for å slå det opp til evig undring i Guds himmel. O, Gud skje lov!

(Fra ”Daglig fornyelse”. Sambåndet Forlag 3. november) □

”Ensomme lam”

AV OLAV BERGENE HOLM

For en tid tilbake skrev en ansatt i en av misjonsorganisasjonene, en sterkt kritisk artikkel om de som uttalte seg om etiske og bibelske spørsmål uten å ha relevant utdannelse, eller være tilknyttet noen organisasjon eller institusjon. De som uttalte seg kalte han ”ensomme ulver”. En mer negativ omtale av troende personer skal en lete lenge etter. Men så meget har jeg lest og forstått at Martin Luther og Hans Nilsen Hauge ville vært ensomme ulver etter hans inndeling.

Jeg er ikke så meget bekymret for slike ensomme

ulver. Derimot er jeg mer bekymret for de ”ulver” som jager i flokk og har ledere som uttaler seg slik.

Det er slike ”ulver” som ødelegger og sprer ”saueflokkene” og dermed skaper ensomme lam. Disse blir et lett bytte for enhver ”ulv”.

For meg er det sårt når jeg i ulike sammenhenger treffer på troende mennesker som i sin tid hadde sitt åndelige hjem på stedets bedehus, på kretsens møter og på organisasjonens storsamlinger, men nå er blitt åndelig hjemløse og ”ensomme lam.”

En medvirkende årsak til dette, har vært

utglidningen i DNK, men hovedårsaken ligger i utglidningen hos våre egne organisasjoner. De hadde for en generasjon siden personer både sentralt og lokalt som var hyrder i bibelsk forstand med mot og åndelig styrke til å stå fram å si hva Skriften sa og hva som høvet seg for Jesu etterfølgere i vår tid og i vår sammenheng. Ingen var i min ungdom i tvil om hva Bibelen sa om hva en kristen kunne si ja til og hva en skulle si nei til.

”Fasthet i det sentrale og frihet i det perifere” var ikke bare et slagord, men en konkret og tydeliggjort leveregel for hva som førte til et sant og sunt kristenliv og hva som førte til ulykke og undergang.

Slagordet blir brukt også i dag, men forskjellen er at det ”sentrale” er redusert til at ”bare en tror på Jesus” så er alt i orden. Det øvrige hører til det perifere og er opp til den enkelte å fastlegge.

La meg bare nevne noen forhold:

Tidligere ledere i de store lutherske organisasjonene framholdt at i følge Skriften er det menn som skal være de åndelige ledere og talere i forsamlingene.

1. Hvilken organisasjon fastholder og praktiserer dette i dag?

2. Hvilken kristenleder tør i dag hevde det som Skriften sier at dersom en ikke omvender seg og tror på Jesus og hans soning for våre synder, så går en evig fortapt?

3. Hvilken kristenleder av i dag hevder at Bibelens ord om skapelsen, Adam og Evas forkastelse av Guds ord og Guds straffereaksjon, er en realitet slik som Bibelen og kristenheten fram til disse tider har fastholdt?

4. Hvem tør i dag si i offentlig sammenheng at homofilt samliv er synd? (Jfr. Espen Ottosens uttalelse i VL av 3. juli om at han på neste Pride - festival sannsynligvis blir å finne blant deltakerne).

5. Hvem tør i dag å stå fram å si at det er sang, musikk og ytringsformer som ikke hører hjemme verken på bedehuset eller på de kristne storsamlinger?

6. Hvem tør stå fram å si til en ”artist” at vedkommendes liv og ytring ikke er forenlig med Skriftens ord om lære og livsførsel?

7. Hvem tør i dag å stå fram og si at enkeltes liv og lære utelukker vedkommende fra tjeneste eller fortsatt tjeneste på våre bedehus, våre skoler, barnehager eller institusjoner?

8. Eller hvem tør i dag gripe inn i de sammenhenger hvor den lokale foreningslederen har invitert den samboende kvinnelige presten til å tale på ungdomsforeningens høstsamling?

Ser en så på det som er organisasjonenes møte- og stevneopplegg, så forstår jeg hvorfor det er mange ”ensomme lam” i dagens kristen-Norge. Hva signaliseres det ikke når det på formiddagen står en solid forkynner, når ”bandet”, artisten og moromannen dominerer resten av dagen?

Selvsagt er det fortsatt ledere om sier nei til noe av dagens vranglære, men det er svært få som sier nei til vranglærerne. Og hvor lenge får de fortsette de som sier Nei?

Det er grunn til å gjenta Alan Patons ord: ”Gråt, mitt elskede land”. □

Når den etablerte vitenskap tar feil!

AV JAN JENSEN

Den toneangivende vitenskapen mener at det Gamle Testamentet består av eventyr og myter.

Jeg har nylig sett en dokumentarfilm fra 2015 på DR K (dansk tv-kanal). På engelsk heter filmen: ”Patterns of Evidence Exodus”,

og på dansk: "Exodus mere end en myte?", av den amerikanske filmmannen Timothy P. Mahoney. En av deltakerne i filmen er dr. David Rohl, som er en engelsk egyptolog og oldtidshistoriker. Han mener at den etablerte vitenskapen har tatt feil med hensyn til datering av tidsperioder i Egypts historie. Han mener også at det er feil i lengden på de forskjellige tidsperiodene. Når man korrigerer feilene, så er det i overensstemmelse med Bibelens fortellinger og de arkeologiske funnene.

David Rohl har laget en ny kronologi for Egypts historie. David Rohl begrunner blant annet sin nye kronologi med en identifikasjon av Sjisjak (i følge Det Gamle Testamente – 1 Kong 14,25-26 og 2 Krøn 12,2-12 – en egyptisk konge som plyndret Jerusalem) med farao Ramses II, i stedet for den tradisjonelle identifikasjonen som er farao Shoshenq I. David Rohl henviser til funnet av en inskripsjon på et porttårn ved minnetempelet for farao Ramses II, der hvor oldtidsbyen Theben lå. På inskripsjonen står det at Ramses II inntok Salem, det vil si Jerusalem.¹

Hva er så bakgrunnen for den toneangivende vitenskaps avvisning av Det Gamle Testamente som historisk kilde? Det hele begynner med Egypts historie og arkeologers og historikers fastlegging av Egypts historie. Man må huske på hvor lite vi egentlig vet om Egypts historie. Det er jo slik at historiske kilder kan gå tapt. Mye historie bygger også på hva historikerne antar har skjedd. Det er verd å huske på at historikere

"Bibelens syn på sig selv"

Bok skrevet av Peter Olsen.

Se bokmelding i nr 5/2015.

Boka koster kr 70,- + frakt.

Se annen kontaktinfo bakerst i bladet (s. 31).

og arkeologer er mennesker, og at de kan ta feil.

Mange mennesker sier: "Vitenskapen har da bevist eller fastslått at ...". Nei, all vitenskap antar noe, og vitenskapen har ofte tatt feil.

Vitenskapen antar med henvisning til 2 Mos 1,8-11 at israelittenes utvandring fra Egypt først foregikk i år 1250 før Kristus, under Ramses den II, fordi det er henvisning til byen Ramses. Ramses den II regjerte ifølge den tradisjonelle kronologi fra år 1279 før Kristus til år 1213 før Kristus i det 19. egyptiske dynasti. Altså mener vitenskapen at utvandringen foregikk ca. 200 år senere enn det Bibelen sier andre steder. (I følge 1 Kong 6,1 foregikk utvandringen 480 år før kong Salomos tempel ble grunnlagt, hvilket skjedde i år 966 før Kristus. Derfor foregikk utvandringen ca. år 1445 før Kristus eller i år 1446 før Kristus. David Rohl mener at utvandringen foregikk i år 1447 før Kristus.²)

Så undersøker vitenskapen de arkeologiske funnene i denne tidsperioden, under Ramses II, og kan ikke finne spor etter israelittene, og så mener vitenskapen plutselig at Bibelen kun er eventyr og fabler uten hold i den historiske virkelighet. Hvis vitenskapen i stedet undersøkte perioden fra før år 1445 før Kristus, ville den finne mange spor etter israelittene og dermed bli nødt til å anerkjenne at Bibelen inneholder historiske fortellinger.

Vi kan lese i 2 Mos 1,8-11: "Da kom det en ny konge over Egypt, og han kjente ikke til Josef. Han sa til sitt folk: Se, israelittenes folk er større og mer tallrike enn vi. La oss nå gå klokt til verks mot dem, så de ikke blir enda mer tallrike. For om det blir krig, vil de kanskje slå seg i lag med våre fiender og stride mot oss og dra ut fra landet. Så satte de slavefogder over dem for å plage dem med tvangsarbeid. De måtte bygge for farao to byer til opplagssteder, Pitom og Ra'amses".

Ramses den II etablerte en hovedstad i Egypt, den gamle het Theben og den nye hovedstaden het Pi-Ramses (Ramses Hus, stor i seier) og ikke bare forrådsbyen Ramses. Ramses

betyr egentlig Ramses' domene, og det er kun konger/faraer som har domener. Betydningen av ordet domene var i gamle dager følgende: "Et landområde som tilhører staten"³ det vil si kongen/faraoen.

David Rohl mener at vi skal undersøke to andre skriftsteder i Bibelen: 1 Mos 47,11: "Josef lot sin far og sine brødre bosette seg og gav dem eiendom i Egypt – i den beste del av landet, i landet Ra'amses, slik farao hadde pålagt ham."

1 Mos 47,27: "Israels barn ble nå boende i Egypt, i landet Gosen. De fikk seg eiendom der og var fruktbare og ble meget tallrike."

David Rohl mener at: "landet Ra'amses" som blir nevnt i 1 Mos 47,11, er det samme som landet Gosen. Da det ikke var noen eller hadde vært noen egyptisk farao med navnet Ramses på den tiden som 1 Mosebok omtaler, så mener Rohl at en bibelsk redaktør langt senere, nemlig på farao Ramses IIs tid, har anført navnet "landet Ra'amses" i 1 Mos 47,11, som en hjelp til de menneskene som skulle lese 1 Mosebok. For på den tiden kjente alle "landet Ra'amses" og ingen kjente lenger landet Gosen, mener David Rohl.⁴

Der hvor faraos forrådsbyer Pitom og Ramses lå var det tidligere en by som het Avaris.

Hva om det samme er tilfellet i 2 Mos 1,8-11, nemlig at en bibelsk redaktør langt senere, nemlig på farao Ramses IIs tid, har

anført bynavnet Ramses i stedet for Avaris som folk ikke lenger kjente?

Hvis det er riktig, så er det ikke noen forbindelse mellom Ramses den II og den israelittiske utvandringen fra Egypt, og da har utvandringen skjedd den gangen byen het Avaris, altså i ca. år 1445 før Kristus. Og så har hele den etablerte vitenskap tatt feil. Og ikke bare med Egypts historie, men også med de øvrige landenes historie.

I boken "A Test of Time, The Bible from Myth to History", konkluderer David Rohl med at: "Det israelittiske oppholdet i Egypt begynte i siste del av det 12. dynastiet og fortsatte gjennom det meste av det 13. dynastiet. Det er representert i Egypts arkeologiske fortid ved den asiatiske kulturen som er kjent som Middle Bronze IIA. Israelittenes viktigste boplasser i Egypt var i byen Avaris i Gosen-regionen. Deres arkeologiske rester finnes i boliger og graver i Tell ed-Daba i lagene H til G/1".⁵ Tell ed-Daba er det moderne navnet på oldtidsbyen Avaris.⁶ I Avaris er det også funnet et palass og en grav for en høytstående person. Palasset er i syrisk stil og ikke egyptisk. Der er en statue, som er av en semittisk mann med rødt hår og gul hud, og han bærer en kastekølle. Han bærer en flerfarget kjortel. Graven inneholdt ingen knokler. David Rohl mener at det er Josefs grav. Hvorfor er det interessant at det i Josefs grav i Egypt ikke var noen knokler? Og var det ikke bare gravrøvere som hadde tatt knoklene? Nei,

CD

"Jeg hviler i nåden!"

av Elisabeth, Helge og Klas Lindhjem

Kan bestilles via våre nettsider:

www.bibelsk-tro.no

Se annen kontaktinfo bakerst i bladet (s. 31).

Kr 200,- + frakt



gravrøvere vil la knoklene ligge fordi de er uten verdi. Bibelen sier at Josef ba sine etterkommere om å ta hans lik med til Kana'an. (Jf. 1 Mos 50,24-26).

Den anerkjente "Bibelen Ressurs, Den Store Norske Studiebibelen", Norsk Bibel NB88/07, utgitt i år 2011, skriver i en note på side 91 til 2 Mos 1,11: "Pitom og Ra'amses: Disse forrådsbyene er nevnt ved de navnene som de ble kjent under i senere tid. Faraos Ramses (hvis navn sannsynligvis refererer seg til en av disse byene) hadde ennå ikke inntatt tronen". Den Store Norske Studiebibelen NB88/07 angir også år 1445 før Kristus som året for israelitenes utvandring fra Egypt (se side 89).

I Brooklyn Museet i USA finnes en egyptisk papyrus (nr. 35.1446) hvor det er et kongelig dekret, en liste over slaver som ble overført til en egyptisk eiendom i Thebenområdet. Shifra-listen kalles den. Listen er fra Sobekhotep III's regjeringstid. Han regjerte i Egypt i få år omkring år 1740 før Kristus eller år 1700 før Kristus ifølge den tradisjonelle kronologi, men ifølge David Rohl regjerte Sobekhotep III fra år 1545 til år 1543 før Kristus. (Se The Lost Testament, side 231).

Det interessante er at det på denne listen er slaver med israelittiske navn: Menahem, Issakar, Asher, og kvinnenavnet Shifra. Ifølge David Rohl er 50 % av husslavene på den omtalte eiendommen, asiater.⁷

Fortellingen om de 10 plagene har vi i Bibelen, men utover det har man funnet en egyptisk papyrus, Ipuwer-papyrusen. I den beskriver en egypter de fleste av de 10 plagene som rammet Egypt, og de stemmer godt overens med fortellingene i 2 Mosebok. Da flere begrep og navn som er nevnt i papyrusen først forekommer etter det 12. egyptiske dynastiet, så argumenterer David Rohl med at papyrusen beskriver forhold sist i det 13. egyptiske dynastiet. Ifølge David Rohl varte det 13. egyptiske dynastiet fra år 1632 før Kristus til år 1439 før Kristus.⁸

Videre har man funnet en stor steintavle (The Merneptah Stela eller Israel Stela) fra Ramses

II's sønn Merneptah, som var over 70 år da han ble farao, og kun regjerte i 10 år fra år 1213 til år 1203 før Kristus. På den steintavlen kan man lese at Israel er en nasjon eller folk. Hvis vitenskapens påståtte antakelser skulle være riktige, nemlig at Israel utvandret i år 1250 før Kristus, under farao Ramses II, så er det altså komplet umulig at disse israelittiske slavene, på ca. 47 eller færre år, skulle ha blitt til en mektig nasjon.

David Rohl har påvist at Jeriko ble inntatt og ødelagt nøyaktig slik Bibelen forteller i Josvaboken. Det er funnet forrådsrukker fulle av forkullet korn i restene av husene⁹, som stemmer med en kort beleiring slik som Bibelen sier. Først ble husene ødelagt og så ble det satt fyr på byen, slik som Bibelen sier. Det er meget bemerkelsesverdig at det eneste av bymuren som ikke hadde rast sammen, var et kort stykke hvor det var bygget boliger inn i bymuren. I Josvaboken kap 2 ble de israelittiske spionene firt ned fra bymuren med et rep som hang ut av Rahabs vindu, og de ba henne sette en rød snor i vinduet så man kunne se hennes vindu når man sto ute foran byen. Bibelen sier at Rahab og hennes familie, som hun hadde samlet i sitt hus, ble skånet og reddet med livet i behold.

Kilder: David Rohl: "A Test of Time, The Bible from Myth to History", BCA/Century 1996, David Rohl: "The Lost Testament, From Eden to Exile", Century 2002, David Rohl: "Exodus: Myth or History?", Thinking Man Media 2015, "Bibelen, Den hellige Skrifts kanoniske bøger", Det Danske Bibelselskab 1993, "Lohses Store Bibel Leksikon", Bind 3 N-Å, Lohses Forlag 2000, "Bibelen Ressurs, Den Store Norske Studiebibelen", Norsk Bibel A/S, 2011, "Patterns of Evidence Exodus", dokumentarfilm av den amerikanske filmmann, Timothy P. Mahoney, 2015, Engelsk Wikipedias artikkel om bronsealderen herunder midtøstens bronsealder. Pluss diverse historiske artikler på Engelsk Wikipedia. "Politikens Nudansk ordbog" 2010, JP/Politikens Forlagshus A/S. □

Bibelens klarhet - i en postmoderne tid

AV PETER OLSEN

Den tidlige lutherdom formulerte sitt syn på Bibelen i fire hovedpunkt. Fordi Bibelen er Guds åpenbaring av seg selv og sin vilje til oss mennesker, og fordi det er Guds hensikt at vi skal forstå hans åpenbaring, har Bibelen fire kjennetegn:

1. Bibelen taler sant (latin, veracitas scripturae). Vi skal betrakte Bibelen som Guds sanne og autoritative Ord til alle mennesker til alle tider.

2. Bibelen taler tilstrekkelig (latin, sufficientia scripturae). Gud har ikke talt utfyllende fordi det er mye Gud ikke har åpenbart. Det som Gud ikke har åpenbart har vi heller ikke behov for å vite. Men Gud har ikke gitt oss andre kilder for kristen tro og liv ved siden av Bibelen. Verken tradisjonen, nålevende autoriteter eller vår egen fornuft og erfaring kan tjene som erkjennelse i den kristne kirke. Her gjelder "Skriften alene" (latin, sola scriptura).

3. Bibelen taler klart (latin, claritas scripturae). Det ligger i selve begrepet åpenbaring at noe som var skjult, er blitt avslørt. Det var uklart, men er nå blitt klart. Guds hensikt med å åpenbare seg er at vi skal forstå hva han sier. Derfor taler Guds åpenbaring klart!

4. Bibelen taler virkningsfullt (latin, efficacia scripturae). Guds ord til profeter og apostler er ikke profetenes og apostlenes egne ord. De er Guds Ord. Derfor inneholder disse ordene den samme virkekraft som engang skapte hele verden. Denne kraften har Guds Ord fordi det bringer Gud med seg, slik at vi virkelig møter Gud selv i møte med Guds Ord.

Dette er det klassisk-lutherske synet på Bibelen. Disse fire elementene henger nøye

sammen. Benekter vi et av dem, blir det vanskelig å fastholde de andre.

Bibelsynet i dag

I mange år har teologisk konservative protestanter stått i kampen mot den bibelkritiske teologien der vi særlig har understreket Bibelens sannheter. I mot den historisk-kritiske metode og påståtte konsekvenser, har vi hevdet at Bibelen taler sant i alt som den uttaler seg om. Tilliten til Bibelens fullstendige ufeilbarlighet ble betegnet som "det ortodokse bibelsyn". Noen teologer har faktisk argumentert for at Bibelen ikke nødvendigvis taler sant om historiske, geografiske og biologiske spørsmål. Troen på at Bibelen bare har en begrenset ufeilbarlighet, er i skandinavisk sammenheng blitt betegnet som "det konservative bibelsyn". Tilhengerne av det konservative bibelsyn innfører, uten at de vil det, en autoritet som står over Bibelen. Da blir det nemlig opp til en dyktig bibelfortolker å fortelle menigheten hva det er i Bibelen som er Guds sannferdige Ord, og hva som ikke er det. Dermed forsvinner både Skriftens tilstrekkelighet (pkt 2) og Skriftens klarhet (pkt 3). Den dyktige bibelfortolker er nødvendig for å gjøre Bibelen forståelig.

I Skandinavia har vi slik som mange andre steder i verden, stått i mange år i kampen mellom disse to bibelsyn. På MF i Oslo var det lenge representanter for begge syn. Carl Fr. Wisløff (1908-2004) representerte det ortodokse synet. Men det var ikke hans syn som vant, og som man kunne forvente har læren om Bibelens begrensede ufeilbarlighet med årene ført til at stadig mindre deler av Bibelen betraktes som forpliktende. På grunn av det bunnløse syndefordervet i mennesket, er dette en naturlig utvikling hvor man forlater Bibelens eget bibelsyn. Hvis ikke Gud griper

inn med vekkelse og et åndelig kursskifte, må vi forvente å se at MF's utvikling på andre steder også. Det har allerede gått slik for mange andre institusjoner og kirker.

Kampen for Bibelens sannferdighet ble i det 20. århundre det særlige kjennetegn på den såkalte evangelikale bevegelse. Teologisk konservative protestanter innenfor flere kirkesamfunn fant sammen om å forsvare Bibelen som Guds sanne ord og om andre sentrale ledd i den kristne tro. Denne samling om klassisk kristendom er blitt kalt den evangelikale bevegelse.

Postmodernisme og bibelsyn

Men blant yngre evangelikale teologer bredte det seg rundt årtusenskiftet en oppgitthet i kampen for Bibelens sannhet. Hele spørsmålet om absolutt sannhet eller delvis sannhet er ikke relevant, mener mange yngre evangelikale. De var dessuten blitt lei av sine eldre kollegers bruk av Bibelen nærmest som en lærebok i teologi. Guds Ånd kan da saktens bruke Bibelen i sin veiledning av oss, mener de, uten at Bibelen har en sammenhengende teologi. Det er da slett ikke interessant om Moses og Jesus eller Johannes og Paulus er enige om alle ting, for kirken er ikke en skole, sa de. Den kristne tro er ikke en tankemessig tilslutning til læren. Kristendommen er derimot å leve slik Jesus levde, sier disse unge evangelikale teologene.

De hevder at vi nettopp nå står i et betydelig åndshistorisk skifte fra modernisme til postmodernisme. Både de bibelkritiske teologenes kamp mot Bibelens historiske sannhet som de gamle evangelikale teologenes kamp for Bibelens sannhet tilhører en gammel tid, sier mange yngre teologer i dag.

Modernisme er tiden fra renessansen til avslutningen av det 20. århundre. Denne perioden er blitt kjennetegnet av opplysningstidens ånd, sier de. Alt skulle forstås og defineres rasjonelt, logisk og tankemessig. Det var forstandens tidsalder. Men etter modernismens sammenbrudd er vi nå i bedre stand til å lese Bibelen på Bibelens egne betingelser, mener de.

De nye evangelikale understreker at også i en postmoderne tid må Bibelen legges til grunn for all

sann kristendom. Kristne har alltid vært beskrevet som "lesere". Og det skal vi fortsatt være, sier de. Reformasjonen hjalp oss til å hente Bibelen fram fra glemselen, og det var godt. I stedet for å henvise til de middelaldrende teologenes bøker, henviste reformatorene hele tiden til Bibelen. Denne måten å arbeide teologisk på er blitt kalt "det reformatoriske skriftprinsippet". Men, som to av de toneangivende yngre evangelikale sier: Det reformatoriske skriftprinsippet er felles for alle kristne tradisjoner. Alle kristne tradisjoner har lagt Bibelen til grunn for deres versjon av kristendommen. Derfor er det reformatoriske skriftprinsippet allment kristent, sier de postmoderne evangelikale. Derfor hevder de at det heller ikke er så stor forskjell på liberal og konservativ kristendom eller på katolsk, luthersk, reformert eller karismatisk kristendom. Guds Hellige Ånd bruker nemlig Bibelen til å forme og danne oss til de forskjellige sammenhenger som den enkelte av oss er med i. Det er den viktigste grunnen til at kirkene er så forskjellige. Det er Guds egen Ånd som fører kirkene på forskjellige veier. Men det gjør Guds Ånd med hjelp av Bibelen. Derfor er skriftprinsippet allment kristent. Fordi kristendommen første og fremst handler om å leve slik Jesus levde, gjør det ikke noe at kristne kirker er uenige om tros læren. De kristne dogmene (læresetningene) er bare våre forsøk på å formulere den erfaring som Guds Hellige Ånd har gitt oss i møte med Bibelen.

Men de eldre evangelikale kritiserer nå sine yngre kolleger. De sier: Hvis vi ikke har en klar, tilstrekkelig og sannferdig norm utenom oss selv, som vi kan etterprøve all teologi på, vil vi ende i den rene vilkårlighet. På den måten kan kristendommen være hva som helst. Og for øvrig er dette bare en gjentakelse av klassisk liberalteologi. De eldre evangelikale sier til sine yngre kolleger: Dere ender i den samme vilkårlighet som liberalteologene gjør.

Kirken som tolkningsfellesskap

Slik svarer de yngre evangelikale: Det er sant at noen postmoderne tenkere åpner for vilkårlighet, men det gjelder ikke alle. For eksempel så sier amerikaneren Stanley Fish (født 1938) at en tekst ikke kan bety hva som helst, men at den i hvert fall i hvert nytt "tolkningsfellesskap"

kan få en særskilt betydning. Hver tekst inneholder forskjellige tolkningsmuligheter, sier han. Det gjelder også for Bibelen. Vi leser aldri tekster uavhengig av hverandre. De andre i mitt "tolkningsfellesskap" har innflytelse på min lesning av teksten slik at jeg ikke kan få den til å si hva som helst.

Dessuten er det slik at når vi leser Bibelen i den kristne kirke, så bruker Den Hellige Ånd både teksten og våre felles erfaringer i sin veiledning av oss. Den retningen som bibel-tolkningen i øyeblikket beveger seg i, må vi derfor se på som et uttrykk for Den Hellige Ånds vilje. Kirken som "tolkningsfellesskap" har en følelse for Den Hellige Ånds bevegelser, sier mange yngre evangelikale.

Katolske kristne har ofte talt om en *sensus fidelium*, det vil si at de troendes anelse for Guds røst. En del yngre evangelikale knytter seg til denne forestilling. Når vi i fellesskap leser Bibelen og lytter etter Ånden, vil vi fortsette å bli ført videre framover i erkjennelse. Vi får ikke den rette troslære, for den finnes ikke. Men vi blir ledet som kirke fremover i vår vandring med Kristus. Sammen med alle de hellige lærer vi Kristi kjærlighet å kjenne, "så dere kan bli fylt til hele Guds fylde" (Ef 3,18-19). Derfor er bønner, lovsanger og liturgier viktig når vi skal fornemme Den Hellige Ånds røst i dag. Det hevder stadig flere evangelikale. Kirkens ytringsformer må være bestemmende for teologiens innhold fordi Den Hellige Ånd taler også til oss gjennom våre "tolkningsfellesskap".

Men til dette vil vi si: Selv om det er tale om et fellesskap som sammen fornemmer og samtaler seg fram til en bestemt teologi, så er det hele tiden tale om en avvisning av reformasjonens grunnleggende prinsipp: Skriften alene er kilden til erkjennelse av kristen tro og liv. Blant de yngre evangelikale blir de troendes felles fornemmelse for Åndens røst opphøyet som instans ved siden av og i praksis overordnet Bibelen som erkjennelseskilde. Det er tale om et direkte oppgjør

med det andre av de fire prinsippene, som jeg innledet med: Skriftens tilstrekkelighet. De mener at vi må ha en instans ved siden av Bibelen slik at vi kan være sikker på hva Gud sier til oss. Forklaringen på dette behovet er at de postmoderne evangelikale også har forlatt troen på det tredje av de fire prinsippene: Skriftens klarhet. Fordi Bibelen ikke er klar i seg selv må Guds Ånd komme over ordet og gjøre det klart. Det gjør Han ved hjelp av kirkens aktuelle ytringsformer og "tolkningsfellesskap".

Angrep på Skriftens klarhet

I god overensstemmelse med postmodernismen retter de yngre evangelikale et femdobbel angrep på Skriftens klarhet. De sier:

1. Guds tanker er over våre tanker. Derfor må teologien være forsøksvis og prøvende, ikke proklamerende og sikker.

2. Gud har gitt oss kirken som "tolkningsfellesskap". Derfor må vi sammen lytte etter hva "Ånden sier til menighetene" (Åp 2,7). Læren om Skriftens klarhet og Skriften alene (latin, *sola scriptura*) fjerner fokuset fra kirken som det rommet hvor Guds Ord når oss. Det er derfor bedre å formulere det reformatoriske skriftprinsippet som *prima scriptura*. Skriften kommer først, men kan ikke stå alene.

3. Læren om Skriftens klarhet legger for stor vekt på Bibelens guddommelige side og overser dens menneskelige side. Fordi Bibelen er skrevet av mennesker på en bestemt tid og sted, er formuleringene bestemt av den historiske og kulturelle situasjonen. All menneskelig erkjennelse er lokal, spontan og foreløpig.

4. Hvis Bibelen virkelig var klar, burde vi vel ikke komme fram til så mange forskjellige og innbyrdes motstridende oppfattelser av den?

5. Bibelen lærer selv at den ikke er klar! Når Jesus lover sine disipler Den Hellige Ånd som skal veilede dem i sannheten (Joh 16), sies det i hvert fall indirekte at Bibelen ikke selv er tilstrekkelig klar.

I møte med disse fem postmoderne argumentene mot Bibelens klarhet, kan vi for det første si: Det er ikke noe nytt under solen! Det er i hvertfall store variasjoner over et kjent tema.

Erasmus av Rotterdam (ca. 1469-1536) innledet i 1524 sitt angrep på Martin Luther (1483-1546) med et angrep på Luthers lære om Skriftens klarhet. Erasmus pekte på fire ting:

1. Paulus sier: "Hvor uransakelige hans dommer er, og hvor usporlige hans veier". (Rom 11,33).

2. Gud har reservert mange erkjennelser i himmelen. Foreløpig erkjenner vi stykkevis, men i himmelen skal vi forstå fullt ut. Vi skal ikke kreve den himmelske erkjennelse på forhånd.

3. Det er temaer som Gud slett ikke har åpenbart. Det gjelder for eksempel tidspunktet for vår død og for dommedag.

4. Det er også temaer som Gud bare har antydnet noe om. Det gjelder for eksempel forholdet mellom de tre guddommelige personer, forholdet mellom guddommelighet og menneskelighet i Jesus og "den utilgivelige synd". Kirkens lærere har forskjellige oppfatninger av disse emnene som viser at vi skal betrakte temaene i andektig tilbedelse, men ikke stille opp noen fast lære om dem. Det er jo emner som Gud klart har uttalt seg om, sier Erasmus. Det gjelder spesielt reglene for den gode moralen.

Da Erasmus tok fatt på dette spørsmålet, skyltes det at Luther rett før reformasjonens begynnelse hadde lagt en klar og tilstrekkelig Bibel til grunn for sin kritikk av Romerkirken.

I 1520 truet pave Leo d. 10. (1513-21) med å lyse Luther i bann. Den trusselen svarte Luther på ved å si at tradisjonen og kirken skal bedømmes ut fra Bibelen. Det er ikke Bibelen som skal bedømmes av tradisjonen og kirken. Luthers begrunnelse lyder slik: "Skriften er ... i seg selv sikker, lett å forstå, klar og sin egen fortolker" (latin, Scriptura sui ipsius interpres).

Martin Luther om Skriftens klarhet

I sin utleggelse av Davids Salme 37 sier Luther: "Hvis noen kommer til dere og sier ... "Skriften er dunkel", så skal dere svare: "Det er ikke sant. Det er ikke skrevet noen klarere (tydeligere) bok på denne jord enn Den Hellige Skrift. Den er i forhold til alle andre bøker, som solen mot alle andre lys." ... Det er en stor skam og synd mot Den hellige Skrift og mot hele kristenheten hvis man sier at Den hellige Skrift er tåkete og ikke så klar at enhver kan forstå den, lære å bevise dens tro. Legg merke til dette: Ville det ikke være en stor skam hvis jeg eller du skulle kalles en kristen uten å vite hva vi tror på? Jeg vet da hva jeg tror på! Likeså vet jeg hva som står i Skriften for Skriften har ikke annet enn Kristus og den kristne tro i seg. Derfor, når troen hører Skriften, så er den så klar og lys for troen at den uten alle fedres og læreres tilføyelser sier: "Det er sant. Det tror jeg også."

Likevel fortsetter Luther sin utlegning av Sal 37: "Det er ganske visst og sant at enkelte utsagn i Skriften er dunkle... [Men] i disse utsagnene finnes ikke noe annet enn hva vi andre steder finner i klare og åpenlyse utsagn." Her ser vi hva Luther mente da han skrev: Skriften er sin egen fortolker. Hva den sier mindre klart ett sted, forklarer den for oss andre steder.

I sitt svar til Erasmus utdypes Luther hva han mener med dunkle utsagn i Bibelen. I virkeligheten er det bibelleseren som er uklar, og ikke Bibelen, sier Luther. "Naturligvis er jeg enig i at det finnes mange steder i Skriften som er uklare og utilgjengelige, ikke fordi

saken er så opphøyd, men fordi vi mangler kunnskap om ordene og grammatikken. Men disse stedene er på ingen måte til hinder for at vi kan forstå teksten i Skriften... Hvis ordene er uklare et sted så er de klare et annet sted." Luther skjeldner her mellom Skriftens sak og Skriftens begreper. Saken er klar nok. Bibelen handler nemlig om Kristus og om syndenes forlatelse ved troen på Ham. Luther fortsetter på samme sted: Ta Kristus bort fra Skriftene – hva vil du så mere finne i dem?" Men det er ikke alle steder like klart hvordan Skriftene forkynner Kristus. I de tilfellene må vi la Skriften tolke Skriften.

Tross disse begrensningene er Skriftens klarhet i følge reformatorene, en ganske omfattende sak. Vi skal gå til Bibelen med den forventning at Gud vil undervise oss detaljert om hvem Han er, hvem vi er, hva vi skal tro og hvordan vi skal leve. Vi kan bare ikke forvente at Gud alltid vil forklare oss hvordan det kan være eller hvorfor det skal være slik. Han sier at det er slik, og så forventer Han at vi holder Ham for Gud og tror Ham på Hans Ord.

Skriftens dobbelte klarhet

Men det vil ikke vantroen. Og her nærmer vi oss en viktig sondering hos Luther. "Det er to slags klarhet i Bibelen", sier han, i det han skjelner mellom den indre og ytre klarhet. Men hva mener han med den indre klarhet?

Den ytre klarhet betyr at hvem som helst kan danne seg et overblikk over Bibelens innhold. Både troende og vantro kan lese og forstå Bibelen. Men når vi kommer til Skriftens hovedsak så er den et anstøt og en dårskap for de som ikke tror (1Kor 1,23). Det ugjenfødte menneske kan ikke tro denne hovedsaken. De vantro ser en korsfestet mann dø i avmakt, men ser ikke den seier Han vinner ved nettopp å dø. De hører og ser hans disipler vitne om dette, men de ser ikke Satan og de onde åndsmaktene blir skjovet tilbake over alt hvor dette Ordet vinner fram. De ser heller ikke alt dette beskrevet side opp og side ned i Det Gamle Testamentet. Først når Guds Ånd

fjerner dette sløret som ligger over hjertene, ser de den korsfestede og allmektige Kristus i hele Guds Ord (2Kor 3, 14-16). Der Den Hellige Ånd får lov å skape troen i hjertet, blir Skriftens ytre klarhet også til en indre klarhet, nemlig inni det troendes hjerte.

Møtet med Bibelens budskap som lov og evangelium er et virkelig møte med Gud selv (jf. den siste av de fire punktene: Bibelen taler virkningsfullt). I dette møte åpner Guds Hellige Ånd våre øyner for en virkelighet som våre naturlige forutsetninger ikke tillater oss å se. Dette skjer allerede før vi kommer til tro. Det ugjenfødte menneske kan ikke, uten den Hellige Ånds hjelp, sette seg ut over sine egne forutsetninger. Disse forutsetninger handler først og fremst om troen på egen godhet og evner. Det sitter dypt i det vantro mennesket at vi både kan og skal gjøre oss fortjent til frelsen. Like dypt sitter det i vantro menneske at virkeligheten er slik som vår fornuft og våre sanser forteller oss. Men i lovens møte med Gud, rystes denne troen på egne evner. Allerede før gjennfødelsen kan det bli klart for en bibelleser at Bibelen ikke deler våre grunnleggende forutsetninger.

Her blir religiøsitet snudd på hodet. Våre gode gjerninger er i virkeligheten dødssynder. Når Gud vil føre oss til livet. Fører han oss inn i døden.

Den sanne teologi kjenner Gud så å si "bakfra" gjennom kors og lidelse. En slik "bakvendt" teologi kaller Martin Luther for "korsteologi". Fordi Gud vil at vi skal tro og ikke se, skjuler Han troens gjenstand for oss. Men når Gud skjuler sin herlighet og kraft under elendighet og svakhet, øver Han oss i å tro Ham på hans Ord. Troen lærer oss på denne måten å holde seg til det nakne Ord og forakte sine sanseintrykk og erfaringer.

Slik jeg forstår Luther, kan den ugjenfødte bibelleser godt nå fram til å se denne bakvendte virkeligheten i Bibelen, men ikke uten Den Hellige Ånds hjelp. Og så lenge en bibelleser ikke er gjenfødt, vil han ikke ta denne teologien til seg og gjøre den til sin

egen. Han har fortsatt ikke den indre klarhet selv om han ved Åndens hjelp har fått større lys over Skriftens ytre klarhet.

Guds Ords virkekraft

Fordi Guds Ånd er i Guds Ord, rommer det en mektig virkende kraft (Heb 4,12). Men troen på Ordets virkekraft er et spesifikt luthersk element i bibelsynet (jf. pkt. 4: Bibelen taler virkningsfullt). Mange ikke-lutherske evangelikale hevder også Skriftens sannhet, tilstrekkelighet og klarhet, men når det kommer til Skriftens virkekraft kan de ikke være med lenger. Guds Ord er ikke til stede hvor vi virkelig møter Gud selv, mener de. Guds Ånd virker ved siden av eller sammen med Den Hellige Skrift, sier de ikke-lutherske evangelikale. Denne virkekraften finnes ikke i Skriften selv, hevder de.

Det er derfor ikke helt galt når de postmoderne kritiserer evangelikal teologi for å redusere kirken til en skole, Bibelen til en lærebok i systematisk teologi og troen til en lekse som skal læres utenat. Og så spør de: Hva med realiteter og erfaringer? Er troen bare intellektuell tilslutning til å lære? Mange eldre evangelikale vet ikke helt hva de skal svare.

Men disse spørsmålene rammer ikke klassisk luthersk teologi med samme kraft. Det forutsetter bare at vi holder fast på alle de fire punktene i vårt eget syn på Guds Ord. Den lutherske realisme i beskrivelsen nådemidlene (Ordet, dåpen og nattverden) har noe å si til en postmoderne tid. Når mange i dag spør etter det virkningsfulle og autentiske og ikke bare etter formelle sannheter, slik har Ordet, dåpen og nattverden noe å gi som man sjelden finner i en ikke-luthersk sammenheng. Men vi må fastholde at Guds åpenbaring i Bibelen har to sider:

1. Dels er åpenbaringen en formulering av konkrete og urokkelige sannheter. Gud åpenbarer forhold som han ønsker at vi skal forstå. Derfor kan vi forplikte oss selv og

hverandre på en bekjennelse som ikke er lokal, spontan og foreløpig, men gjelder til alle tider.

2. Dels er åpenbaringen en virkelighet og derfor et virkekraftig møte med Gud selv. Dette møte er gitt i og med Ordet, for Gud selv er til stede i sitt Ord. Han dører og Han gjør levende ved dette Ord.

Tro på andre virkemidler

Dessverre er troen på Bibelens klarhet så vel som dens virkekraft, under betydelig press i dag. Dette presset kommer ikke bare fra de bibelkritiske teologene på våre universiteter. Det er i stigende grad evangelikale teologer og andre kirkelige ledere, både internasjonalt og i Skandinavia, som nedtoner eller betviler at Bibelen i seg selv skulle være klar, og at den i seg selv rommer den virkekraft som kirken og misjonen har behov for.

Men i samme grad som vi forlater troen på Bibelens klarhet og tilliten til dens virkekraft, mister vi også Bibelen som Guds Ord. Vi får behov for andre virkemidler. Det er den viktigste forklaringen på den popularitet som strategi og markedsanalyse, kommunikasjonsteori, sosiologi og psykologi har fått særlig innpass blant yngre teologer og kirkeledere. Det er ikke noe galt ved å interessere seg for disse emnene, heller ikke i den kristne kirke. Men tendensen er i øyeblikket at man stadig oftere setter sin lit til hva disse rent menneskelige verktøyene skal utrette i kirkens og misjonens tjeneste. Det skyldes at man har mistet tilliten til Bibelens klarhet og virkekraft. □

Bestill Bibelsk Tro for 2018 og få nr 5 og 6 for 2017, samt CD-en "Himmellengt" med sanger av Olav Fjermedal.

Sjelens tilstand etter dette liv

AV MARTIN LUTHER

Derfor tjener alt dette til vår trøst, for at vi ikke skulle forferdes eller være så heftig engstelige for døden som de andre, som ikke har noe håp. For dem som tror på Kristus, er døden ikke bitter eller tung, slik den er for de ugudelige, men er en forandring hvorved dette elendige og usle liv forandres til et rolig og salig liv. Denne artikkel skulle vi holde for ganske viss, nemlig at vi ikke drar fra et rolig liv til et elendig, men fra jammer og trengsel til ro og fred. For har fedrene lenge før Kristi komme hatt denne trøst av så få vitnesbyrd i Skriften, er det da ikke langt rimeligere at vi skulle holde fast ved og bevare den, vi som nå har den langt rikeligere?

Kristus har i evangeliet kalt det for Abrahams skjød, der Lasarus og alle andre hellige ble samlet. Forklaringen og beskrivelsen av dette, - eller hva, hvorledes og hvor det er, den overlater jeg til enhver å ha sin mening om etter sin forstand, og jeg vil intet sikkert slutte om dette, etter som også Augustin sier at han ikke vet dette. Men vi gjør ikke rett om vi i det Nye Testamentet beholder Abrahams skjød. For som

det før Abrahams død ikke var noe Abrahams skjød, er det heller ikke lenger noe etter Kristi komme. Derfor antar jeg nå intet Abrahams skjød lenger. Jeg tror også at det intet sådant sted er hvor Abraham holder oss, liksom i et skjød. Men Abrahams skjød, hvor han holder og har opptatt alle hellige som er døde inntil Kristi død, er det løfte som er gitt ham: "I din ætt skal alle folk på jorden velsignes".


Således var også Adams skjød det løftet som ble gitt i paradiset, 1Mos 3,15: "Kvinnens ætt skal knuse slangens hode," - og de som er døde fra dette liv i troen på dette løftet, de er også blitt salige. For Guds ord er videre og større enn himmel og jord. Derfor er Adams skjød løftet om den tilkommende Kristus, hvilket løftets far Abraham var. Men det er nå blitt forandret til det ord som vi har om Kristus, som er blitt åpenbart i kjødet, og den som ville tro annerledes, han ville være en jøde og fordømt.

For Abrahams skjød er etter Kristi oppstandelse blitt opphevet, og et bedre skjød er kommet i dets sted, nemlig Kristi skjød. For når vi farer fra

Vi ønsker å gi deg

åndelig veiledning

- Oppbyggelige stykker
- Bibelstudieserier
- Sjelesorg
- Kristen etikk
- Trosforsvar
- Aktuelle spørsmål
- Sang og musikk
- Med mer



Seks nummer i året for kr. 180,- (studenter: 160,-)
Tegn 2018-abonnement nå, og du får GRATIS nr. 5 og 6 for 2016, samt CD-en "Himmellengt" med sanger skrevet av Olav Fjermedal.

Sendes til:

Bibelsk Tro
Postboks 67
4349 Bryne

Betales med giroblankett som følger med første tilsendte blad.

Navn: _____

Adr: _____

Kan også bestilles på Internett:
www.bibelsk-tro.no

dette liv, blir vi opptatt i Kristi skjød, og slik som fedrene døde i troen på den Kristus som skulle komme, og således er blitt samlet i Abrahams skjød, - det er: *"i håpet på den tilkommende Frelser"*. Således må vi dø i troen på den Herre Kristus, vår Frelser, som allerede er kommet, og vi samles etter dette liv i Kristi skjød, som for oss er blitt menneske, har lidt, er korsfestet og atter oppstått fra de døde. Derfor har vi ikke lenger noe å gjøre med Abrahams skjød.

Dernest kan man gjøre et spørsmål: Hvordan er sjelens tilstand etter dette liv? Legemet råtner og fortæres av ormer, men hvorledes det går med sjelen før den ytterste doms dag, det spør man om. Og jeg berører denne sak for å avskjære og forebygge de andres vilkårlige spørsmål og tvistigheter om dette. Men på dette spørsmål er det et såre enfoldig svar, som Kristus foreskriver oss i Matt 22,32, hvor han sier: *"Gud er ikke de dodes, men de levendes Gud"*. Derav er vi jo visse på at sjelene lever og sover i fred, og slett ikke lider noen pine eller plage.

Det samme bevises av mange språk i Den hellige skrift, - at vi nemlig ikke dør, men lever etter døden, hvorom flere språk hos profeten Esaias ganske klart vitner, som i kap 57,1-2: *"Den rettferdige omkommer, og det er*

ikke nogen som legger seg det på hjerte, og fromme menn rykkes bort uten at nogen akter på at den rettferdige rykkes bort før ulykken kommer. Han går inn til fred; de hviler på sine leier". Dette er såre herlige ord som klart viser hvorledes det står til med de døde etter dette liv. De går inn, sier han, ikke i døden, skjærsilden eller helvete, men med fred, og hviler seg på sine leier. Og det er en stor trøst at han sier at de rettferdige rykkes bort før ulykken kommer. Således skulle også vi dø i fred, før ulykken og elendigheten bryter løs over oss (Tyskland). Således stemmer profetens vitnesbyrd og ord over ens med den teksten der Moses sier at Abraham ble samlet til sine folk. Og vi må ikke tvile på disse vitnesbyrd, for Den Hellige Skrift lyver eller feiler ikke. De hellige ligger og hviler mildelig i fred, hvilket også stemmen fra himmelen bevitner i Åp 14,13: *"Salige er de døde, som dør i Herren! Ja, sier Ånden, de skal hvile fra sitt arbeid"*.

Denne hvilen ble den gang kalt Abrahams skjød, og i begynnelsen, før Abraham, Adams skjød. For de hellige som trodde løftet om Kristus, døde alle, idet de løstes fra denne jammer og det arbeid som de hadde i dette liv, og de gikk inn i sine sovekammer for å sove og hvile der i fred. Dette er alt sammen sant og

Støttefond for evangelisk arbeid og misjon

Stiftelsen På Bibelens Grunn
v/Edvard Jekteberg
Persokkrossen 3
4346 Hafrsfjord

Kontonummer: 3201.59.73713



riktig og stemmer over ens med Skriften og med Kristi ord i Matt 22,32.: *"Gud er ikke de dodes, men de levendes Gud"*.

Men nå oppstår her ennå et annet spørsmål, nemlig, - etter som det er vist at sjelene lever og er i fred, - hvorledes dette liv og denne hvile er beskafne. Men dette spørsmål er for dypt og vanskelig til at vi skulle kunne gjøre oss bestemte og visse tanker om dette. For Gud har ikke villet at vi skulle forstå dette i vårt jordiske liv. Derfor skulle vi la oss nøye med den erkjennelse og visshet at vi vet at sjelene ikke på den måte forlater legemet, at de skulle komme i fare, i helvetes kval eller pine, - men at det er dem beredt et sovekammer (et leie), der de sover og hviler i fred.

Men det er en forskjell mellom søvnen og hvilen i dette liv og i det tilkommende. For når et menneske i dette liv er blitt trett av dette daglige arbeid, går han, når natten kommer, inn i sitt sovekammer i fred for å sove der, og han har sin nattehvile og vet slett ikke av noen ulykke eller skade, det være med ild eller mord. Sjelen derimot sover ikke slik, men våker og har sine syner, nemlig samtaler med englene og Gud. Således er søvnen i det tilkommende liv dypere enn i dette liv, og dog lever sjelen for Gud. Med denne lignelse om et levende menneskes søvn lar jeg meg nøye. For over et sådant menneske er det fred og ro, og han mener at han neppe har sovet en time eller to, og ser dog at sjelen sover slik at den likevel også er våken.

Slik går sjelen etter døden inn i sitt kammer og til sin fred, og idet den sover, føler den ikke sin søvn, og dog holder Gud sjelen våken. Derfor kan Gud vekke Elias, Moses osv. og styre dem slik at de lever. Men hvorledes går det til? Det vet vi ikke. Vi lar oss nøye med lignelsen om den legemlige søvn, og at Gud sier det er en søvn, en ro og en hvile. Den som sover en naturlig søvn, han vet intet om hva som foregår i hans nabos søvn, og likevel lever han, men det er mot livets natur fordi han intet føler i søvnen. Just slik går det også til i hint liv, men på en annen og bedre måte. Derfor, som

moren bærer sitt lille barn inn i sovekammeret og legger det i vuggen, - ikke for at det skal dø, men for å sove og hvile saktelig, således gikk før Kristi komme, - og meget mer nå, når han er kommet, - alle de troendes sjeler i Kristi skjød, og de går ennå dit.

De har også tvistet om sjelens oppholdssteder. Augustin sier at disse oppholdssteder er skjulte, og disse er hans ord om dem: *"Tiden mellom menneskets død og den siste oppstandelse holdes sjelene i noen skjulte oppholdssteder, etter som enhver sjel enten fortjener hvile eller elendighet for det som den fortjente i kjødet mens det levde."* Her merker man den menneskelige forstands svakhet, - men man skal se hen til Guds ord og hans allmakt; for kan Gud *"måle ut i himmelen med sine utspente fingrer og samlet jordens muld i skjeppe"*, som det står i Esaias 40,12, så er hans ord sannelig langt større og har videre omfang. Hans ord er uendelig stort og vidt. Derfor er sjelens oppholdssted Guds ord eller de guddommelige løfter, i hvilke vi hensover. Det synes vel simpelt og ringe (= smått, fattig) når det uttales gjennom menneskets munn, men når vi griper det med troen og hensover i ordet, da kommer sjelen til et uendelig rom.

Dette har jeg sagt for å forebygge de unyttige og forgieves tanker om disse spørsmålene. For det er mer enn nok at vi vet at vi med sikkerhet og ro farer fra dette liv i Kristi skjød. Det er: Når vi ved troen holder oss til ordet og løftet, så unngår vi dette livs trengsel og elendighet og kommer til evig fred og hvile, som Kristi ord lyder i Joh. 8,51: *"Sannelig, sannelig sier jeg eder, dersom noen holder mitt ord, skal han aldri i evighet se døden"*. Derav følger det jo at han må være i et evig liv.

(Utleggelse av 1Mosebok, bind 1, side 1085-1087, pkt.40-52) □

Medarbeidere og skribenter i dette nummeret:

Hans Erik Nissen (1938-2016)

Cand.theol. ved København Universitet 1965. Sogneprest i København 1966 -70. Forstander ved Luthersk Missionsforenings Højskole, Hillerød, fra 1970-2003..

Olav Nergård (1903-1991)

Norsk gårdbruker og dikter.

Hans Edvard Wisløff (1902-1969)

Prest, forfatter. Biskop i Sør-Hålogaland bespedømme 1959-1969.

Gunnar Holth

Født 1946 i Råde. Oslo off. lærerskole 1966-69. Kristendom grunnfag ved NLA 1969-70. Lærer/husfar ved Fjellhaug skoler og studentheim 1970-73. Lærer ved Skjevik ungdomsskole, Molde, 1973-86. Medlem av NLMs hovedstyre 1976-82. Har vært ansatt ved Vågsetra skole, Molde. Gunnar Holth er nå pensjonist.

Ragnar Opstad

Født 1938 på Nærbo. Realskole og handelsskole. Ulike kontorstillinger. Nå pensjonist.

Karl K. Riis

Født 1938 i Emmerlev, Sdr Jylland,

Danmark. Bibelskole på LMH, Hillerød, Danmark. Forkynnerkurs i 10 måneder på Fjellhaug skoler. Fra 1964 forkynner i Luthersk Missionsforening. Fra 1977 til 2001 bibelskolelærer på LMs Højskole, Hillerød, Danmark.

Ole Hallesby (1879-1961)

Professor i teologi ved Menighetsfakultetet Kjent som forkynner og forfatter av oppbyggelesebøker.

Olav Bergene Holm

Født 1940 i Kvelde. Realskole og handelsskole. Kretsformann i Vestfold krets av Indremisjon 1972 - 1975. Kommunestyremedlem i Hedrum kommune fra 1968 til 1988, Ordfører 1976-1986. Har vært lokallagsformann i Hedrum KrF og fylkeformann for KrF. Møtt som varamann på Stortinget. Har vært foreningsformann for NLM og Indremisjonen. Landstyremedlem i Muslimmisjon i 15 år hvorav 12 som formann. Teknisk direktør i Bergene Holm AS. Kongens fortjenestemedalje i gull. (Styreleder i Kongshaug Eiendom som kjøpte Rødbøl skole av Larvik kommune slik at Kongshaug kristne grunnskole kunne etableres.)

Jan Jensen

Født 1970 i København, Cand. mag. i

historie. Uddannet regnskabsassistent 1993. Elev på Børkop Højskole 1995. Merkonom i Markedsføring 1996. Kontorassistent i Dansk Luthersk Forlag 1996-98. Har arbeidet i regnskapsavdelingen i forskjellige private firma. Arbeider nå som butikassistent.

Peter Olsen

Født 1963 i Danmark. Cand. theol. Ph.D. Ansatt i 50 % stilling som førsteamanuensis i systematisk teologi ved Dansk Bibel-Institut i København og ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole i Oslo. Og 50 % stilling med bibelundervisning i LM, Danmark. Har skrevet teologiske artikler i tidsskrift og bøker.

Martin Luther (1483-1546)

Tysk prest og kirkereformator.

Annbjørg Helland Søvareid

Født i 1957 på Tysnes. Fra 1979 har hun vært bosatt på Vestnes i Møre og Romsdal. Hjelppeleier. Aktiv i kristen arbeid på bedehuset.

NB! Husk å melde adresseforandring når du flytter!

MØTER

Bibelsk Tro - Skjæveland

| Dag | Dato | Kl. | Taler/møte |
|--------|----------|-------|---|
| Søndag | 01. okt. | 11.00 | Eivind Gjerde Nattverd |
| Onsdag | 04. okt. | 19.30 | Bibelgruppe |
| Søndag | 08. okt. | 11.00 | Olav Hermod Kydland |
| Onsdag | 11. okt. | 19.30 | Bibeltime om Tabernaklet ved Knut Hegle |
| Søndag | 15. okt. | 11.00 | Axel Saxe |
| Lørdag | 21. okt. | 19.30 | Dagfinn Natland, Sang: Torvald Kjetilstad |
| Søndag | 22. okt. | 11.00 | Dagfinn Natland, Sang: Torvald Kjetilstad |
| Søndag | 29. okt. | 11.00 | Eivind Gjerde Vardevakt for Bibelen |
| Onsdag | 01. nov. | 19.30 | Bibelgruppe |
| Søndag | 05. nov. | 11.00 | Steinar Handeland |
| Søndag | 12. nov. | 11.00 | Kjell Magnor Kvalvåg |
| Søndag | 19. nov. | 11.00 | Oddvar Dahl |
| Søndag | 26. nov. | 11.00 | Einar Sunde |

På nettstedet www.begynn.no finner du alltid oppdatert møteoversikt!

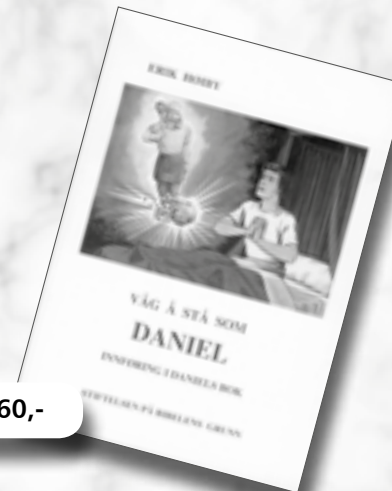
Et lite utvalg fra vårt utsalg:



Kr 150,-

Mot kveld

Undertittel: "Guds plan skal bli fullført".
Bok av Kristian Fagerli.



Kr 160,-

Våg å stå som Daniel

Innføring i Daniels bok.
Bok av Erik Høiby.



Kr 180,-

Jesus er veien til himmelen

CD med sang av Unge Røster fra Namsos.
Utgitt på Basunen forlag.

Bibelsk Tros kassettjeneste
Postboks 116, 4311 Hommersåk
E-post: olstokka@frisurf.no

Det er enkelt å bestille via våre nettsider:

www.bibelsk-tro.no

Artikler, taler, litteratur og musikk

I Jesu hjarterom

Av Annbjørg Helland Sævareid

Jesus, du er alltid heime
Når eg kjem og bankar på.
Du har tid og du har kjærleik,
Aldri ber du meg å gå.
Innfor døra får eg koma,
Inn i hjarterommet ditt.
Alt det som du har herinne,
Har du sagt er berre mitt.

Tom og dødstrett fell eg saman.
I di omsorg sig eg ned.
Mellom alle dine løfter
Finn eg ro og hjartefred.
Jesus, du har alltid venta
På meg når eg kjem til deg.
Ofte gjekk du der og lengta
Etter å få møta meg.

Midt i mørket ser eg lyset,
Skattane som du har gøymt
Strålar mot meg når du opnar
Ordet som eg hadde gløymt.
Her er eg med deg åleine
som om verda ikkje var.
Takk at du er alltid heime!
Takk for barneretten, far!



”Om ein hær leirar seg imot meg, vert ikkje mitt hjarta redd. Om det vert reist krig imot meg, er eg likvel trygg. Ein ting har eg bede Herren om, det stundar eg etter: At eg må bu i Herrens hus alle mine levedagar, så eg kan sjå kor herleg Herren er og grunda i hans tempel. Han gøymer meg i si hytte på den vonde dagen, han løyner meg i sitt skjermende telt. På eit berg fører han meg opp.” (Salme 27,3-5)